

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

**Podpora rozvoje venkova v regionu Hranicko prostřednictvím
Strategického plánu LEADER**

**Support of Rural Development in the Region Hranicko through the
Strategic Plan LEADER**

Student: Bára Dluhošová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lukáš Melecký

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Bára Dluhošová**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6210R004 Eurospráva

Specializace: 00 Eurospráva

Téma: Podpora rozvoje venkova v regionu Hranicko prostřednictvím
Strategického plánu Leader
Support of Rural Development in the Region Hranicko Through the
Strategic Plan Leader

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Program rozvoje venkova ČR a Strategický plán Leader
  3. Charakteristika mikroregionu Hranicko a MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko
  4. Realizace projektů spolupráce v rámci rozvojového partnerství regionu Hranicko
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013*. Praha: MZe, 2012. 227 s.

TOMŠÍK, Karel. *Vývoj a perspektivy evropského venkova*. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 208 s. ISBN 978-80-7357-495-6.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst a regionů teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lukáš Melecký**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

Boris Navrátil

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

Dana Dluhošová

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně a v seznamu literatury jsem uvedla veškeré zdroje, které jsem při jejím zpracování použila.

V Ostravě dne 8. května 2014

Bára Dluhošová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce Ing. Lukáši Meleckému za odbornou pomoc, cenné rady, připomínky, konzultace a věnovaný čas při tvorbě bakalářské práce.

Obsah

Úvod	5
2 Program rozvoje venkova ČR a Strategický plán LEADER.....	7
2.1 Politika rozvoje venkova EU a ČR	7
2.1.1 Vymezení základních pojmů v oblasti venkova.....	8
2.1.2 Metodologické přístupy k pojetí venkova	9
2.1.3 Rozvoj venkova v EU	11
2.1.4 Rozvoj venkova v ČR	12
2.2 Programování rozvoje venkova ČR	13
2.2.1 Programování rozvoje venkova ČR 2007-2013	13
2.2.2 Programování rozvoje venkova ČR 2014-2020	14
2.3 Specifikace Programu rozvoje venkova ČR v období 2007-2013.....	16
2.3.1 OSA I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	16
2.3.2 OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny	17
2.3.3 OSA III: Kvalita života ve venkovské oblasti a diverzifikace hospodářství venkova	17
2.4 Metoda LEADER vůči venkovu.....	18
2.4.1 Historie Metody LEADER.....	19
2.4.2 Metoda LEADER v ČR OSA IV	19
2.4.3 Strategický plán LEADER.....	20
2.5 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020	21
2.5.1 Komunitně vedený místní rozvoj	21
3 Charakteristika Mikroregionu Hranicko a MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko	23
3.1 Základní charakteristika regionu Hranicko.....	23
3.1.1 Situační analýza Regionu Hranicko	25
3.1.2 SWOT analýza	26
3.2 Strategický plán LEADER Měníme Hranicko	28
3.2.1 Zdroje území pro realizaci SPL.....	28
3.2.2 Priority a cíle SPL	29
3.3 MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko	31

3.3.1 Historie MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko	32
3.3.2 Účast MAS v projektech spolupráce	33
3.3.3 Organizační struktura a management MAS	34
3.3.4 Propagace MAS - komunikační plán	37
4 Realizace projektů spolupráce v rámci rozvojového partnerství regionu Hranicko.....	38
4.1 Popis fungování Fichí v praxi	38
4.1.1 Monitorovací indikátory	40
4.1.2 Preferenční kritéria	46
4.2 Finanční plán	50
4.2.1 Finanční plán SPL na programovací období 2007-2013	50
4.2.2 Zhodnocení celkové alokace za období 2007-2013	52
4.3 Charakteristika vybraných projektů	54
4.3.1 Zelené Vsechovice	54
4.3.2 Rekonstrukce sportovního areálu v Teplicích nad Bečvou	55
4.3.3 Zdraví, sílu najdeš v sýru	56
4.3.4 Pořízení nového lisu	57
4.3.5 Zázemí firmy Orság stavby, s.r.o.	58
Závěr	60
Seznam použité literatury	62
Seznam zkratk	67
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam obrázků a tabulek	
Seznam příloh	

Úvod

Vizi 2014+ je venkov jako společenství šťastných, spokojených a zabezpečených lidí, kteří udržují a rozvíjejí venkovské hodnoty v kultuře, podnikání i sociálních vztazích a spolupracují přitom jak mezi sebou navzájem, tak se svými sousedy doma i v zahraničí. Venkov jako sebevědomý a rovnoprávný partner měst, který šetrně a odpovědně sám hospodaří a chrání i rozvíjí prostředí venkova, sídla i krajinu, zděděné po předcích, aby je v pořádku zachoval pro sebe i budoucí generace.

Středem zájmu této bakalářské práce je rozvoj venkova v České republice. Dle nové typologie Evropské komise žije v převážně venkovských oblastech Evropy zhruba 56 % obyvatelstva. Po pádu centrálně plánované ekonomiky nastartovala hlavní proměnu venkova pozemková úprava, která lidem navracela zemědělskou půdu, kterou jejich předkové obhospodařovali desítky let. Zemědělství dnes již neslouží pouze k výrobě potravin, ale přebírá na sebe i důležité společenské a ekologické funkce. Společná zemědělská politika je od roku 1962 partnerstvím mezi zemědělstvím a společností, mezi Evropou a jejími zemědělci. Začátkem 70. let minulého století bylo hlavním cílem zlepšení zemědělské produktivity, aby zemědělci měli pevné dodávky cenově dostupného jídla a farmáři zaručeno přiměřené živobytí. Nyní, na začátku 21. století musí Evropská unie vzdorovat dalším výzvám, jako jsou změny klimatu nebo udržitelné řízení přírodních zdrojů. Zajišťování potravinové bezpečnosti na celosvětové úrovni a navyšování produkce potravin rostoucí evropské populace patří mezi její prioritní cíle. S tím úzce souvisí právě udržení venkovského hospodářství.

Cílem bakalářské práce je v teoretické rovině představení základních východisek politiky a programování rozvoje venkova v podmínkách EU a ČR včetně přiblížení Programu rozvoje venkova ČR 2007-2013 a programu LEADER a v praktické rovině realizace a využití Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“ v rámci MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko.

Tato bakalářská práce je rozdělená do třech obsahových kapitol. Teoretická část se zabývá problematikou Programu rozvoje venkova České republiky a Strategického plánu LEADER. Dále pak Společnou zemědělskou politikou a Programováním rozvoje venkova České republiky v rámci minulého a současného programovacího období. Analytická část práce je věnována regionu Hranicko a Místní akční skupině - Rozvojové partnerství

regionu Hranicko, která je zařazena do Národní sítě MAS České republiky. Praktická část práce je zaměřena na realizaci projektů v rámci rozvojového partnerství regionu Hranicko.

V rámci zpracování bakalářské práce bylo využito několik metod vědeckého zkoumání. Metoda abstrakce, jež se stala výchozí metodou pro zpracování teoreticko-metodologických východisek práce, umožnila z analytických poznatků vytvořit konkrétní ucelený materiál, jenž objasňuje vzájemné vztahy těchto skutečností. Dále byla využita metoda indukce, jež byla využita při vyvození obecného závěru z dílčích poznatků a následně dedukce. V analytické části práce byla použita metoda komparace dostupných dat, jejich analýza a následná syntéza. Všechny tyto metody byly vybrány, v souladu s naplněním cíle bakalářské práce.

Fakta uváděna v bakalářské práci jsou podložena kvalitní českou odbornou literaturou, řešící obzvláště problematiku českého venkova. Použitá data dále vycházejí z elektronických publikací a materiálů Ministerstva zemědělství České republiky. V analytické a praktické části bakalářské práce byly informace použity převážně z interních zdrojů Místní akční skupiny Hranicko. Dalšími zdroji jsou také webové stránky příslušných institucí, zprávy Evropské komise, jednotlivé programové dokumenty politiky rozvoje venkova.

2 Program rozvoje venkova ČR a Strategický plán LEADER

Rozvojem venkova je možno chápat pokračující a zásadně intervencionistický proces kvalitativních, kvantitativních a distributivních změn, které vedou k poněkud lepší obživě některých skupin lidí. Nabízí se tu zásadní otázka: jaký smysl má intervence? Proč nedovolit těmto územím vyvíjet se podle jejich vlastních možností a proč mají veřejné finanční prostředky podporovat právě venkovská sídla? Příčiny podpory rozvoje venkova lze spatřovat v ekonomické efektivitě, rovnosti a nutnosti péče o krajinu, v níž žijeme¹. Budoucnost českého venkova rozkvétá. Za posledních dvacet let došlo k obrovskému rozvoji infrastruktury a výrazně se snížila ekologická zátěž venkovského prostoru. Hlavními zdroji, které jsou k dispozici na rozvoj venkova v souvislosti s členstvím v Evropské unii (EU), jsou evropské fondy. Rozvoj venkova je součástí *Společné zemědělské politiky* (CAP), jež si klade za cíl zvyšování konkurenceschopnosti zemědělské výroby, podporu diverzifikace hospodářství ve venkovských obcích a v neposlední řadě zlepšení kvality života na venkově. Dalším významným zdrojem prostředků jsou také strukturální fondy, do nichž patří *Evropský fond regionálního rozvoje* (ERDF) a *Evropský sociální fond* (ESF). Jedněmi z hlavních konečných příjemců z těchto fondů jsou právě obce. Díky těmto prostředkům se mohou obce rozvíjet a zajistit tak lepší životní podmínky pro své obyvatele. Proto je získávání dotací, grantů a dalších finančních mechanismů pro obce v současné době zásadní.

2.1 Politika rozvoje venkova EU a ČR

Rozvoj venkova jako politika v nejširší možné míře může zahrnovat alokaci příjmů domácností, zemědělskou produkci, ale také kvalitu života venkovských oblastí obecně, což pojímá např. přístup ke vzdělání, zdravotnictví či infrastruktuře². Jednotlivé členské státy EU by teoreticky mohly uskutečňovat a utvářet vlastní, naprosto nezávislou politiku rozvoje venkova. Tento přístup by však nebyl účinný. Ne všechny země EU by si mohly dovolit politiku, kterou potřebují. Mimo to se mnoho otázek, které řeší politika rozvoje venkova, neomezuje na oblasti vymezené státními či regionálními hranicemi, ale mají

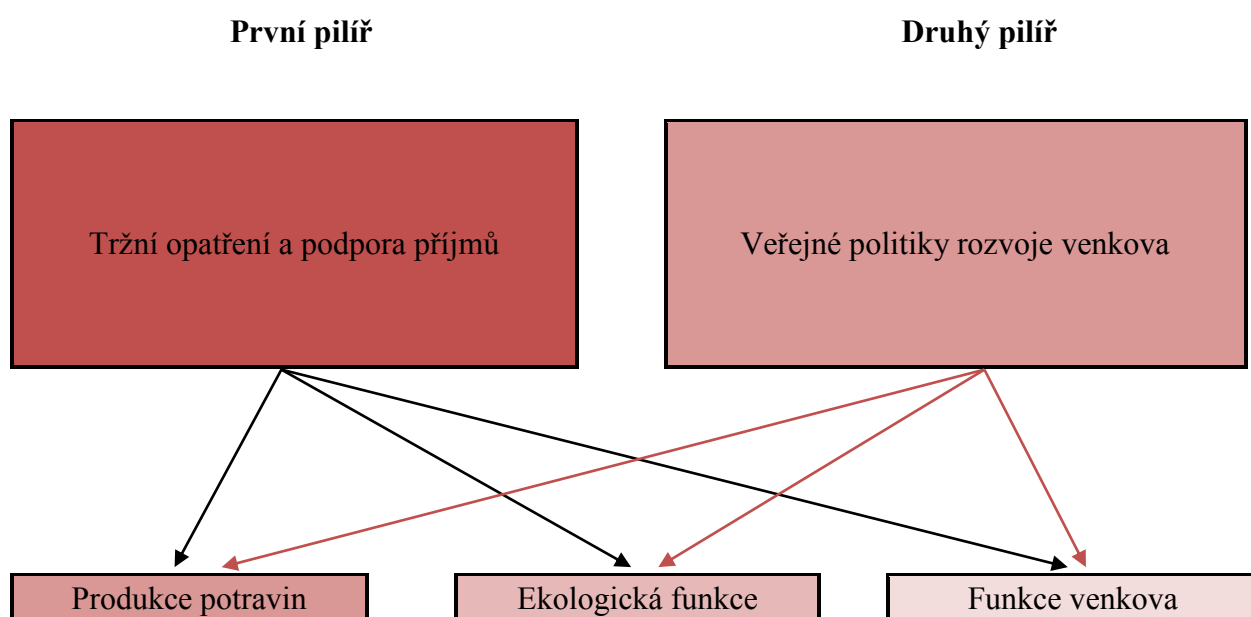
---

¹MAJEROVÁ, Věra. *Český venkov 2005 - Rozvoj venkovské společnosti* Praha: Praha, 2005. 165 s. ISBN 80-213-1274-2.

²PĚLUCHA, Martin a kol. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU*. Praha: IREAS, 2006. ISBN 80-86684-42-3.

dopad i na obyvatele vzdálenějších oblastí (např. znečištění ŽP překračuje přes hranice příliš snadno a v obecnější rovině vidíme, jak se udržitelnost životního prostředí stává evropským a mezinárodním, neboli globálním problémem). Politika rozvoje venkova také souvisí s řadou dalších politik utvářených na úrovni EU³. Z tohoto důvodu má EU politiku rozvoje venkova, kterou však do značné míry řídí jednotlivé členské státy a regiony. Politika rozvoje venkova je zčásti financována ze společného rozpočtu EU a zčásti ze státních a regionálních rozpočtů jednotlivých členských států⁴.

Obrázek č. 2.1: Rovnováha SZP EU mezi pilíři

Zdroj:EVROPSKÁ KOMISE [online], 2008; vlastní zpracování

2.1.1 Vymezení základních pojmů v oblasti venkova

Jakýkoliv rozbor venkova musí nezbytně začít jeho vymezením. Tato problematika je však poměrně složitá, zejména pak **neexistuje jednotná definice venkova**. Jednotlivá pojetí se liší obzvláště výběrem kritérií, respektive účelem, pro který byla vytvořena. Venkov dle svých kritérií vymezují např. geografové, sociologové, urbanisté a územní plánovači, krajináři atd.⁵. Ke kritériím charakterizující **venkovský prostor** se využívají především tyto přístupy:

³Další politiky EU - sociální politika, kohezní politika, rozvojová politika EU apod.

⁴EVROPSKÁ KOMISE. Politika rozvoje venkova v období 2007-2013. *Ec.europa.eu* [online]. 2008 [23. 12. 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_cs.htm.

⁵URBANISMUS A ÚZEMNÍ ROZVOJ. *Rejstřík* [online]. 2013 [23. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2013/2013-06/40_rejstrik.pdf.

- **Velikost obce** (počet trvale bydlících obyvatel) – obvyklou hranicí je 2 000 či 3 000 obyvatel.
- **Hustota zalidnění** (popřípadě počet obyvatel na zastavěnou plochu) – nejčastěji 100 nebo 150 obyvatel na km². „Hustotní“ ukazatele mají svá omezení. Nejen, že jsou velmi ovlivněny rozlohou katastru obce, ale také neberou v úvahu přechodně bydlící obyvatelstvo a vyjížďku/dojížďku.
- **Další způsoby vymezení venkova** – využití krajiny, vybavenost obcí, charakter sídel, index rurality, polarizace prostoru podle stupně zapojení do národního hospodářství (dle Evropské komise)⁶ a další. Společenské a kulturní znaky venkova, tj. charakter sídla, jsou postaveny na kvalitativní stránce daného prostředí a na lidských zdrojích. Možnosti údržby a využití krajiny jsou významným způsobem podřízeny charakteru osídlení a přírodním charakteru krajiny.
- Jiným možným přístupem je **negativní vymezení venkova** jako neurbanizované⁷ krajiny, jako protikladu města (v porozumění, že venkov je to, co není město). Problémem však zůstane hraniční stupeň urbanizace⁸.

Do obecné definice bychom měli zahrnout všechny atributy venkova a chápat tento pojem v jeho **komplexnosti** - jako krajinu s vesnicemi, obyvatelstvo, charakteristické činnosti (zemědělství, lesnictví apod.), vesnické tradice, životní styl, atmosféru venkova jako blízkost přírody⁹. Venkov můžeme definovat na různých řádovostních úrovních. Rozlišujeme venkovská a městská sídla, obce, regiony a území/prostory¹⁰.

2.1.2 Metodologické přístupy k pojetí venkova

Charakteristika venkovských oblastí je vyjádřena definicí venkovské oblasti jako opaku oblasti městské – oblast se značnou hustotou obyvatel a vertikální nebo horizontální strukturou. **Hustota obyvatel** je snad nejpoužívanějším kritériem pro rozlišení venkovských oblastí od městských. Nepochybně použití kritéria hustoty osídlení může být klamné. Indikátor hustoty obyvatelstva je obecně považován za velmi zjednodušující

⁶Evropská komise je nadnárodní orgán Evropské unie, nezávislý na členských státech a hájící zájmy unie.

⁷Urbanizace – soustředování hospodářského i kulturního života do velkých měst na úkor venkova.

⁸ METODICKÁ PODPORA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE. Přístupy k vymezení venkova. *Regionalnirozvoj.cz* [online]. 2013 [23. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/vymezeni.html>.

⁹DIVIŠ, Ivan. Stavby ve venkovském prostoru. In ŠTENCLOVÁ, Šárka., et. al. *Obnova venkovského prostoru*. [online]. 2012 [23. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.ruraldevelopment.cz/data/theses/miloslava_naplavova.pdf.

¹⁰SUBURBANIZACE. Venkov-jeho proměny a územní plánování [online]. 2005 [23. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2009/2009-04/30_Suburbanizace.pdf.

a nevhodný v případě hospodářskopolitických rozhodnutí. Venkovskou oblast můžeme charakterizovat nejen z pohledu sociálně-prostorové (popisné), ale také z pohledu sociálně-kulturní terminologie. Do popisných charakteristik bývá řazeno využití půdního fondu, zaměstnanost, populace. Z druhého pohledu socio-kulturní charakteristiky se spíše váží na dané prostředí, ve kterém lidé žijí. Ani EU nemá jednotnou definici venkovských oblastí. Běžná ekonomická praxe využívá dva přístupy definování venkovských oblastí, jednou vyvinutý OECD¹¹ a druhý Eurostatem¹².

1. Definice podle *OECD* - její jediné měřítko je *hustota osídlení*. Rozlišovány jsou dvě úrovně, a to **místní a regionální**. Na místní úrovni (LAU2) jsou vyznačovány za venkovské ty oblasti, které mají hustotu obyvatelstva nižší než 150 obyvatel/km². Na úrovni regionální (NUTS3) se dále dělí 3 hlavní kategorie na základě podílu obyvatel daného regionu, kteří žijí ve venkovských obcích. Vymezení kategorie NUTS3:
  - **Převážně venkovské oblasti** – podíl obyvatelstva, žijící ve venkovských obcích přesahuje 50 %.
  - **Významně venkovské oblasti** – podíl obyvatelstva, žijící ve venkovských obcích se pohybuje mezi 15-50 %.
  - **Převážně městské oblasti** – podíl obyvatelstva, žijící ve venkovských obcích tvoří maximálně 15 %.
2. Definice podle *Eurostatu* – zkoumá nejen kritérium hustoty obyvatelstva, ale zabývá se především absolutním počtem obyvatel, neboli „*vymezením podle stupně urbanizace*“. Člení regiony podle urbanizační úrovně do tří kategorií:
  - **Hustě zalidněná území** – pro které jsou charakteristické sousedící obce, jejichž hustota obyvatel přesahuje 500 obyv./km² s celkovou populací nejméně 50 000 obyv.
  - **Přechodná území** – vyznačující se obcemi s hustotou zalidnění větší než 100 obyv./km² a celkovou populací nejméně 50 000 obyv. nebo musí sousedit s hustě zalidněnou oblastí.
  - **Řídce zalidněné zóny** – zde jsou řazeny obce, které nejsou zahrnuty v klasifikaci hustě zalidněných či přechodných území.

---

¹¹Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. OECD koordinuje ekonomickou a sociálně-politickou spolupráci členských zemí, zprostředkovává nové investice, prosazuje liberalizaci mezinárodního obchodu.

¹²Eurostat je statistickým úřadem Evropské unie. Úkolem Eurostatu je předkládat harmonizovaná statistická data na úrovni celé EU a zároveň poskytovat statistické srovnání regionů (NUTS) a členských států.

Doplňující metodou klasifikace venkovských oblastí může být přístup inspirovaný studiemi Rady Evropy¹³ a Evropské komise. Na principu této metody můžeme rozdělit **venkovské oblasti podle úrovně jejich zapojení do národního hospodářství** do tří skupin:

- **Integrované** venkovské oblasti – vyznačující se rostoucí zaměstnaností a populací v sekundárním a terciárním sektoru, jsou to oblasti blízké městským oblastem, ale zemědělskou činností jako klíčovou při využití půdy.
- **Středně pokročilé** venkovské oblasti – relativně vzdálené oblasti od oblastí městských s převahou primárního a sekundárního sektoru, s velkým podílem zemědělských aktivit.
- **Odlehlé** venkovské oblasti – poslední skupina, která je typická nejnižší hustotou obyvatelstva a často i nejnižšími příjmy a starším obyvatelstvem zaměstnaným převážně v zemědělství¹⁴.

2.1.3 Rozvoj venkova v EU

Politika rozvoje venkova v EU je označována jako podpora poskytovaná v rámci II. pilíře **CAP EU**¹⁵ a realizována prostřednictvím národních Programů rozvoje venkova. Rozhodnutí Evropské komise týkající se II. pilíře prosazují pracovní příležitosti a ekonomický růst. EU jako své cíle vyzdvihuje také trvalou udržitelnost, uchování přírodních zdrojů, zachování kulturního dědictví na venkově, uspokojení spotřebitelské poptávky po vysoké kvalitě a potravinové bezpečnosti a zmírnění sociálních rozdílů v EU. Zemědělství je určena role při plnění těchto cílů a většina programů rozvoje venkova v rámci SZP je primárně orientovaná na zemědělské podniky a zemědělství. Nejvýznamnější nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti představují fondy EU. Prostřednictvím těchto fondů se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Regionální politika EU, nebo také politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) či krátce kohézní politika¹⁶ je projevem solidarity uvnitř EU, kdy bohatší státy podporují státy a regiony chudší, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé EU.

---

¹³Rada Evropy je mezinárodní celoevropská organizace, která zajišťuje spolupráci členských států zejména v oblasti podpory demokracie a ochrany lidských i sociálních práv a svobod.

¹⁴PĚLUCHA, Martin, ref. 2.

¹⁵V rámci EU je zaměřena na zajištění produkce potravin, jejich export, rozvoj zemědělství a venkova a zabezpečení životní úrovně zemědělců, jedná se o jednu z nejstarších a zároveň nejkontroverznějších politik EU.

¹⁶Kohéze znamená soudržnost.

Strukturální fondy (SF) jsou určeny právě k pomoci znevýhodněným oblastem, jako jsou venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, řídce osídlené oblasti a pohraniční regiony. Peníze ze SF jsou získávány v rámci několikaletých cyklů, tzv. programovacích období a na principu definování jasných cílů a priorit¹⁷.

2.1.4 Rozvoj venkova v ČR

Rozvojem venkova chápeme potřebné vyvíjení se a obnovu k dosažení rovnováhy a konkurenceschopnosti venkovských oblastí při uchování kulturních a přírodních složek území, včetně společenství lidí¹⁸. Politika rozvoje venkova v ČR zohledňuje specifické charakteristiky prostředí ČR a navazuje na bývalé trendy v zemědělské politice¹⁹. Nabývání důležitosti rozvoje venkova v ČR výrazně poznamenaly obzvláště **reformy CAP**²⁰, které měly dopad na posílení pozice politiky rozvoje venkova v EU. V dnešní době má zemědělství mezi ostatními sektory ekonomiky své zvláštní postavení. Z pohledu jedné strany se sice zemědělství v ČR na celkové zaměstnanosti podílí přibližně 3-4 %, ale na straně druhé obhospodařují zemědělci zhruba 60 % rozlohy našeho státu. Tím velmi výrazným způsobem spoluutvářejí charakter a ráz krajiny, z čehož plyne, že zemědělství má v současné době nezastupitelnou a významnou krajinotvornou funkci a nadále zůstává podstatnou ekonomickou aktivitou ve venkovských oblastech²¹.

---

¹⁷MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Strukturální fondy. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2013 [3. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>.

¹⁸DENÍK VEŘEJNÉ ZPRÁVY. Podpora rozvoje venkova. *Denik.obce.cz* [online]. 2014 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6179612>.

¹⁹BEDNAŘÍKOVÁ, Zuzana. *Vývoj a nástroje politiky rozvoje venkova v České republice*. [online]. 2009 [3. 1. 2014]. Dostupné z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=rst&pdf=17.pdf.

²⁰McSharryho reforma, Agenda 2000, Kontrola funkčnosti SZP (Health Check), SZP po roce 2013.

²¹PĚLUCHA, Martin, ref. 2.

2.2 Programování rozvoje venkova ČR

Programování politiky rozvoje venkova probíhá ve víceúrovňovém systému. Rozděluje se do úrovně EU a úrovně ČR. Obecně je programování definováno jako proces tvorby rozvojových programů včetně jejich realizace, kontroly a hodnocení²².

2.2.1 Programování rozvoje venkova ČR 2007-2013

Hlavními programovacími dokumenty jsou *Národní strategický plán rozvoje venkova ČR* (NSPRV ČR) a *Program rozvoje venkova ČR* (PRV ČR) na období 2007–2013. NSPRV ČR vystupuje z hlavních strategických priorit EU pro období 2007–2013 a klade důraz na vytváření nových pracovních příležitostí, na zvyšování ekonomického růstu a udržitelný ekonomický rozvoj. NSPRV ČR je realizován v současnosti, a to v letech 2007–2013, prostřednictvím PRV ČR. Zabývá se vazbami mezi obecnými cíli rozvoje evropského venkova (vyjádřené nařízením Rady (ES) č. 1698/2005) a cíli rozvoje venkova ČR, odpovídajícími „evropským strategickým směrům“, neboli třem strategickým rozvojovým osám – konkurenceschopnost, ochrana přírody, životního prostředí a krajiny a rozvoj a diverzifikace venkovského života. Dále zajišťuje spolupráci a koordinaci s ostatními nástroji politiky ČR a EU – strukturální politika, politika soudržnosti, ochrana životního prostředí a přírodních zdrojů a rybářská politika²³. PRV ČR na období 2007–2013 vychází z NSPRV ČR. PRV ČR, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje strategie v jednotlivých osách vymezených NSPRV ČR do prováděcí úrovně a zabezpečuje tak jeho efektivní realizaci²⁴. PRV ČR s úspěchem navazuje na předcházející programové dokumenty:

- OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v ČR.
- Horizontální plán rozvoje venkova ČR pro období 2004–2006.
- SAPARD.
- Leader ČR.

---

²²V EU je povinností zpracovávat víceleté rozvojové programy.

²³OFICIÁLNÍ PORTÁL PRO PODNIKÁNÍ A EXPORT. Národní strategický plán rozvoje venkova ČR. *Businessinfo.cz* [online]. 2006 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/narodni-strategicky-plan-rozvoje-venkova-3609.html>.

²⁴FINANČNÍ NÁSTROJE PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU. Program rozvoje venkova. *Dotace.nature.cz* [online]. 2014 [3. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.dotace.nature.cz/prv-programy.html>.

PRV ČR se dělí se na 4 prioritní osy, které konkrétně vymezují ustanovení pro alokaci finančních prostředků z *Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova* (EAFRD)²⁵. PRV ČR je prostředkem pro získání podpory poskytované EU z EAFRD. Byl schválen 23. května 2007 Výborem pro rozvoj venkova Evropské Komise a je platný pro období 2007–2013. PRV ČR, jenž zajišťuje působení Evropského EAFRD, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených NSPRV ČR do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci. Realizace a existence PRV ČR přispěje k dosažení cílů vymezených NSPRV ČR, a to k rozvoji venkovského prostoru ČR na bázi trvale udržitelného rozvoje, snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření a zlepšení stavu životního prostředí. Program také umožňuje vytvářet podmínky pro konkurenceschopnost ČR v základních potravinářských komoditách. Dále pak podporuje rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s úmyslem rozvíjet podnikání snižuje míru nezaměstnanosti na venkově, vytváří nová pracovní místa a posiluje sounáležitost obyvatelstva žijícího na venkově²⁶.

2.2.2 Programování rozvoje venkova ČR 2014-2020

Nové programovací období sebou přináší také novou programovací strategii neboli Společný strategický rámec (CSF). Mezi Evropskou komisí a členským státem je uzavřena Dohoda o partnerství, která přesně určuje hlavní oblasti podpor a priority členského státu napříč všemi dotčenými fondy. V tomto období je EAFRD, ze kterého je spolufinancován PRV ČR, součástí návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně *Evropských strukturálních a investičních fondů* (ESIF). Součástí nařízení k ESIF má být politika rozvoje venkova, která má napomáhat ke konkurenceschopnosti zemědělství, k opatření v oblasti klimatu, udržitelnému řízení přírodních zdrojů a k vyváženému územnímu rozvoji venkovských oblastí²⁷.

K tomuto se také vyjádřil předseda evropské komise *José Manuel Barroso*: „Evropa 2020 je strategie EU, jejímž cílem je v příštím desetiletí dosáhnout nového růstu.

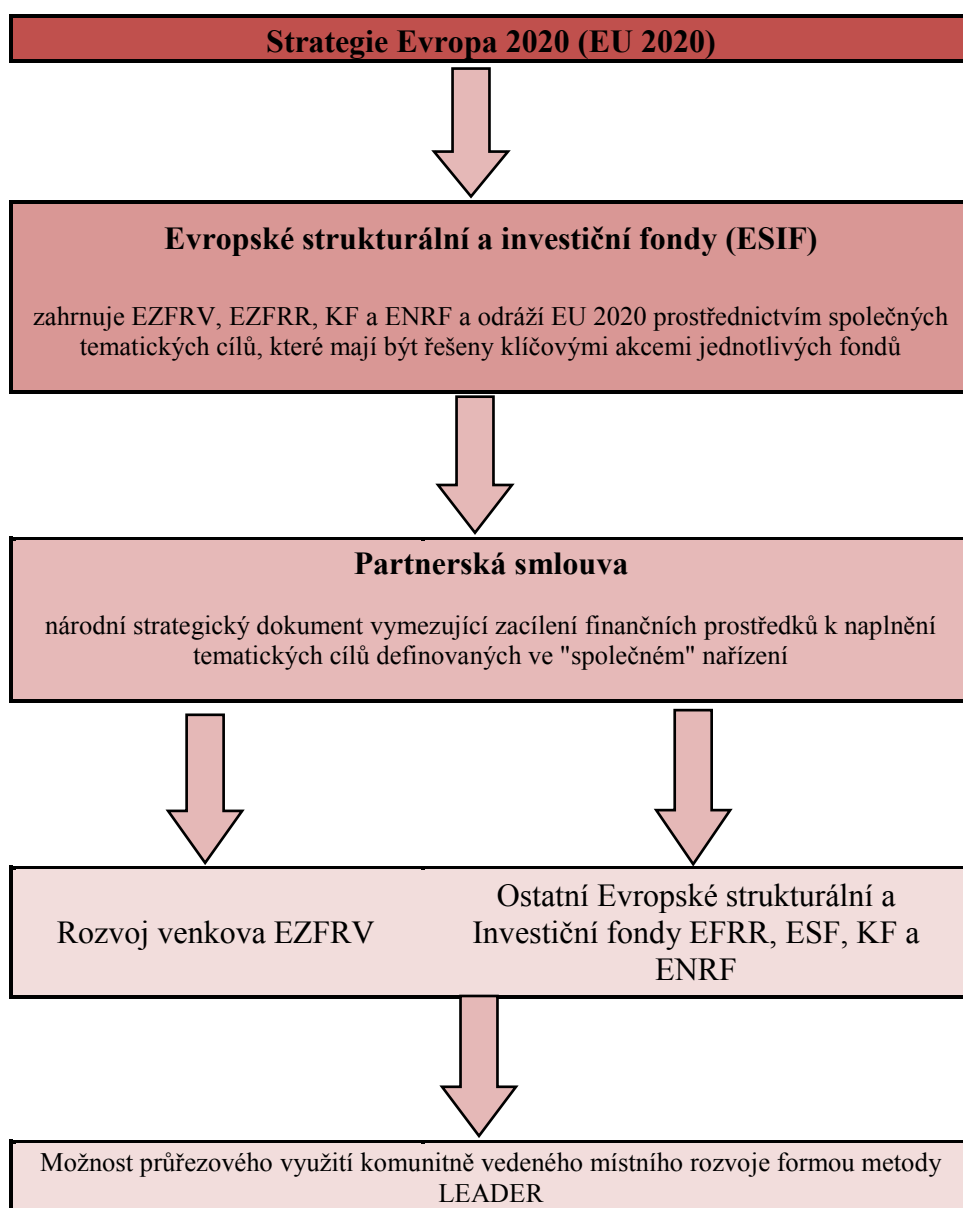
²⁵EAFRD je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který nepatří mezi strukturální fondy EU a nespadá tak do politiky hospodářské a sociální soudržnosti, nýbrž spadá do společné zemědělské politiky EU.

²⁶DOTACE. Základní informace o program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 *Eagri.cz*. [online]. 2009-2013 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>.

²⁷MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Program rozvoje venkova ČR na období 2014-2020. *Eagri.cz* [online]. 2009-2013 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/>.

Chceme, aby se v dnešním měnícím se světě v EU vytvořila inteligentní a udržitelná ekonomika, která podporuje sociální začleňování. Tyto tři vzájemně provázané priority by měly EU i členským státům pomoci ke zvýšení zaměstnanosti a produktivity a ke zlepšení sociál soudržnosti. Unie si stanovila pět ambiciózních cílů, které se týkají zaměstnanosti, inovací, vzdělávání, sociálního začleňování a změny klimatu a energetiky. Ty by měly být dosaženy do roku 2020. Všechny členské státy si v každé z těchto oblastí stanovily své vlastní cíle. Celou strategii tak podpoří konkrétní činy na úrovni EU i členských států²⁸.

Obrázek č. 2.2: Schéma Strategie Evropa 2020

Zdroj: NS MAS ČR [online], 2011; vlastní zpracování

²⁸ EVROPSKÁ KOMISE. EVROPA 2020. *Ec.europa.eu* [online]. 2014 [1. 3. 2014]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/index_cs.htm.

2.3 Specifikace Programu rozvoje venkova ČR v období 2007-2013

Realizace a existence PRV ČR podporuje zlepšování stavu venkova ČR, založeném na trvale udržitelném rozvoji, ke snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření a ke zlepšování stavu životního prostředí. Program rovněž podporuje rozšiřování ekonomických aktivit venkova spojených s tvorbou nových pracovních míst, rozvojem podnikání a snížením míry nezaměstnanosti, dále pak umožňuje vytvoření akorátních podmínek pro konkurenceschopnost ČR v základních potravinářských komoditách²⁹. Platební agenturou PRV ČR je Státní zemědělsky intervenční fond (SZIF) a řídicím orgánem programu je Ministerstvo zemědělství ČR (Mze). Finanční prostředky poskytnuté na 7-leté programovací období dosahují 3,6 mld. EUR a jsou rozvrženy takto: Osa I – 840,5 mil. EUR, Osa II – 1946 mil. EUR, Osa III – 635,5 mil. EUR, Osa IV – 176 mil. EUR³⁰.

Politika rozvoje venkova se zabývá třemi společně dohodnutými základními cíli:

- zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví,
- podpora hospodaření s půdou a zlepšování životního prostředí,
- zlepšování kvality života a podpora diverzifikace hospodářských činností.

Základní struktura PRV ČR je realizována prostřednictvím čtyř prioritních os a jejich priorit. Všem cílům v PRV ČR by měla odpovídat jasná tematická osa. Na první tři osy navazuje „metodologická“ osa, která je zaměřena na přístup LEADER. Tento způsob stanovení jednotlivých os je výhodný pro obě účastníky se strany. EU umožňuje zaměřit spolufinancování rozvoje venkova na společné priority EU a členským státům ponechává určitou volnost na vnitrostátní a regionální úrovni pro zaručení rovnováhy mezi odvětvovým a územním rozměrem.

2.3.1 OSA I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Osa I je orientovaná na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a klade důraz na dynamičnost podnikání v zemědělské výrobě a potravinářském průmyslu. Peněžní rámec na Osu I činí 22,39 % celkového rozpočtu EAFRD. Subvence v rámci Osy I nevede ke zvyšování zemědělské prvovýroby. Nejdůležitější oblastí je modernizace zemědělských

²⁹FINANČNÍ NÁSTROJE PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU. Program rozvoje venkova. *Dotace.nature.cz* [online]. 2014 [28. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.dotace.nature.cz/prv-programy.html>.

³⁰MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013 [online]. 2006 [28. 12. 2013]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/26839/Narodni_strategicky_plan_rozvoje_venkova.pdf.

podniků, přidávání hodnoty zemědělským produktům a pozemkové úpravy, právě z tohoto důvodu je na tuto oblast soustředěno největší množství finančních prostředků³¹. Za nejvýznamnější faktory konkurenceschopnosti zemědělství je považován **lidský a fyzický potenciál**, dále pak **kvalita zemědělských produktů**.

Důraz Osy I je kladen právě na tyto faktory a dle nařízení Rady č. 1698/2005 je osa členěna do těchto opatření:

- Opatření na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu.
- Opatření na restrukturalizaci a rozvoj fyzického potenciálu a podporu inovací.
- Opatření na zlepšování jakosti zemědělské produkce a zemědělských produktů.
- Přechodná opatření týkající se nových členských států³².

2.3.2 OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

Prvenstvím této osy je zvyšování biologické rozmanitosti, uchování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajín, dále pak podpora ochrany vody a půdy v neposlední řadě i snižování emisí skleníkových plynů³³. V rámci osy II se PRV ČR zaměřuje na oblast veřejných statků a oproti jiným osám spočívá podpora v rámci osy II převážně v nárokových platbách³⁴:

2.3.3 OSA III: Kvalita života ve venkovské oblasti a diverzifikace hospodářství venkova

Osa III podporuje souhrnný přístup k problematice rozvoje zemědělství a venkova, rozvoj životních podmínek ve venkovských oblastech a diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově. Hlavními prioritami je zlepšení podmínek kvality života ve venkovských oblastech, tvorba pracovních příležitostí, podpora využívání obnovitelných zdrojů energie a ochrana kulturních památek. Nejpodstatnější pro osu III je podpora diverzifikačních aktivit směřujících do nezemědělských oblastí a podpora drobného podnikání, zlepšování

---

³¹MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013 [online]. 2012 [28. 12. 2013]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/193481/PRV_aktualni_schvalene_zneni.pdf.

³²TOMŠÍK, Karel. *Vývoj a perspektivy evropského venkova*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 208 s. ISBN 978-80-7357-495-6.

³³EAGRI. Venkov. *Eagri.cz* [online]. 2012 [28. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/program-rozvoje-venkova/opatreni-osy-ii/>

³⁴TOMŠÍK, Karel, ref. 32.

kvality života a to zlepšováním venkovských služeb či rozkvětem venkovských sídel a významné vzdělávací aktivity a budování znalostních kapacit³⁵.

2.4 Metoda LEADER vůči venkovu

Zkratka LEADER má původ ve spojení "Liaison entre les actions economic rural" a v překladu znamená "Propojení aktivit pro rozvoj venkovské ekonomiky". Je charakterizována zcela novým způsobem myšlení a zcela novými metodami, kterými přispívá k rozvoji venkova. Filosofie LEADERu si zakládá na pevném přesvědčení, že místní společenství jsou sama schopna nejlépe řešit vlastní problémy, a že je tedy účelné poskytovat jim maximální možnou podporu³⁶. 14. Dubna 2000 byly schváleny Evropskou komisí čtyři iniciativy EU a *Iniciativa LEADER* je právě jednou z nich. Typickým rysem metody je zcela nový způsob myšlení a metody, které přispívají k rozvoji venkova. Hlavní zásadou filosofie LEADERu je, že místní společenství jsou sama schopna nejlépe řešit své vlastní problémy, a že je tedy účelné jim poskytovat maximální možnou podporu. Základními cíly iniciativy LEADER jsou:

- zlepšení kvality života ve venkovských oblastech,
- posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce,
- šetrné zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů,
- zavádění inovací a nových technologií na venkov,
- posílení venkovské komunity a spolupráce.

Tyto cíle jsou uskutečňovány využíváním **principů** LEADER. K základním přístupům využívání těchto metod patří **přístup „zdola – nahoru“**, kdy nedochází k direktivnímu centrálnímu řízení a zásadní vize, rozhodnutí a strategie rozvoje vznikají a realizují se na místní úrovni a jsou tvořeny a realizovány místními aktéry rozvoje. Dalšími přístupy jsou **územní příslušnost strategie**, kdy území, na němž se rozvojová strategie provádí, musí být dostatečně soudržné a dostatečně velké a v neposlední řadě **místní partnerství veřejného a soukromého sektoru** – místní akční skupiny. Evropská komise vyhlašuje od roku 2000 podpůrné programy (LEADER I, LEADER II, LEADER+) k podpoře dosahování cílů iniciativy LEADER a zavádění jeho principů. Tento program umožňuje díky čerpání dotačních prostředků snazší implementaci programu do venkovských oblastí,

---

³⁵TOMŠÍK, Karel, ref. 32.

³⁶REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2007 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/co-je-leader>.

tak aby po jeho ukončení byly principy LEADER v dané lokalitě nadále využívány a obešly se již bez dalších dotačních prostředků.

2.4.1 Historie Metody LEADER

V letech 1991-1994 iniciativa LEADER I zdůrazňovala tvorbu sítí schopností jako regionálního rozvojového nástroje. Síť tohoto programu byla považována zdrojem cenných vědomostí a informací pro místní akční skupiny (MAS). Také napomohla řadě oblastí venkova prorazit z izolace. Byla ustanovena koordinační jednotka programu LEADER I za účelem optimalizace pohybu těchto informačních toků a zajištění dostupnosti informací o nejdůležitějších akcích MAS co největšímu počtu lidí. Tento program byl nad lokálními rozvojovými problémy, neměl být však komplikován nadnárodním rozměrem. V následujícím období 1994-1999 Evropská komise věnovala část zdrojů iniciativy LEADER II na projekty mezinárodní spolupráce, za účelem pomoci skupinám programu LEADER II společně navrhovat, vytvářet a prodávat výrobky a služby ve všech oblastech venkovského rozvoje. V rámci tohoto programu došlo k pozitivnímu zhodnocení mezinárodní spolupráce. Tato spolupráce se stala hlavním rozměrem programu a rozvíjela se velmi pomalu, začala se rozbíhat až v letech 1998-1999. Iniciativa LEADER II podporovala hlavně tzv. přenositelně inovační projekty demonstrující nové přístupy k rozvoji venkova, výměnu zkušeností a know-how a projekty mezinárodní spolupráce. Iniciativou na předcházející programy LEADER I a LEADER II byl program LEADER+, který byl aktuální pro programovací období 2000-2006.

2.4.2 Metoda LEADER v ČR OSA IV

Záměrem Osy IV LEADER je realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství, tato osa je prováděna prostřednictvím realizace cílů jednotlivých opatření os I-III. Smyslem je obzvláště zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního i kulturního dědictví venkova, společně s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově. Principy LEADERu vedou k pozitivním efektům, plynoucím ze vztahů různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí³⁷.

---

³⁷ EAGRI. Venkov. *Eagri.cz* [online]. 2009. [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/program-rozvoje-venkova/opatreni-osy-iv/>.

Osa IV LEADER se rozkládá do 3 opatření:

1. Opatření IV.1.1 **Místní akční skupina**

Hodnotitelskou komisí bylo vybráno 112 MAS splňující kritéria přijatelnosti na základě jimi zpracovaného Strategického plánu LEADER (SPL).

2. Opatření IV.1.2 **Realizace místní rozvojové strategie**

Toto opatření orientované na podporu projektů, jenž jsou v souladu s přijatým SPL místní akční skupiny a příslušnými podmínkami PRV ČR.

3. Opatření IV.2.1 **Realizace projektů spolupráce**

Smyslem tohoto opatření je využití příkladů nejlepší praxe k posílení inovačních postupů a přenosu znalostí. Důraz je kladen na soustředění spolupráce mezi územní a národní úrovní či mezinárodní spolupráce s cílem povzbudit spolupráci mezi MAS v rámci členských států a na území třetích zemí³⁸.

2.4.3 Strategický plán LEADER

Od svého založení v roce 1991 se metoda LEADER nachází na přelomu plánovacího období 2007-2013 a 2014-2020, neboli na přelomu čtvrté a páté fáze. Za tuto dobu prošla podstatným vývojem a stala se důležitou součástí přístupů k řešení problematiky evropského venkovského prostoru³⁹. Strategický plán LEADER je zhotovován **Národní sítí Místních akčních skupin ČR** a vychází ze struktury **Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR**, tedy dokumentu, který definuje zásadní témata a problémy pro směřování naší země k blahobytu a vyšší hodnotě života pro současné i budoucí generace. LEADER i přesto, že dostává maximální podporu ze strany institucí EU a všech příslušných zainteresovaných stran, nesplnil svůj potenciál komplexně integrovat místní potřeby a řešení do místních rozvojových strategií. Pro zlepšení a zohlednění potřeb mnoha odvětví v místním území, se navrhuje, aby LEADER pokračoval v budoucnu v rámci EAFRD s možností aplikovat multi-financování strategií místního rozvoje podporované i z jiných fondů EU⁴⁰.

³⁸ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Osa IV. LEADER. *Szif.cz* [online]. 2008 [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>.

³⁹ TOMŠÍK, Karel, ref. 32.

⁴⁰ Z fondů ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj, ESF – Evropský sociální fond a EMFF – Evropský námořní a rybářský fond.

2.5 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020

Pro léta 2014-2020 se bude na pojetí LEADER v kontextu multi-financování odkazovat jako na „Společenství místního rozvoje“, proto novým názvem pro LEADER v novém programovacím období je **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD)**⁴¹.

2.5.1 Komunitně vedený místní rozvoj

CLLD je metoda pro zapojení partnerů na místní úrovni, včetně občanské společnosti a místních ekonomických činitelů vytváření a provádění lokálních integrovaných strategií, jež napomáhají v daném společenství a území vytvářet přechod k udržitelnější budoucnosti. Může být značně efektivním nástrojem k novým, udržitelnějším a účinnějším, formám sociálního i hospodářského rozvoje a ochrany životního prostředí. CLLD je orientován na konkrétní subregionální území, konkrétně území MAS, dále na zapojení MAS složených z činitelů, které zastupují soukromé a veřejné socioekonomické zájmy, je uskutečňován na základě víceodvětvových a integrovaných strategií CLLD specializovaných na dotčenou oblast a v neposlední řadě je koncipován na potenciál a místní potřeby v místních souvislostech, tvorbu sítí a případnou spolupráci⁴². Tyto zásady přinášejí lepší výsledky než ty dosažené v tradičních, centralizovaných přístupech a to je hlavní důvod pro používání CLLD. Hlavní výhodou a přidanou hodnotou pomoci CLLD ve vztahu k jeho hlavním zásadám je zaměření na konkrétní subregionální oblasti, CLLD je vedený komunitně, tedy MAS, musí být prováděn prostřednictvím integrovaných a multi-sektorových oblastí založených na místních rozvojových strategiích zohledňující dlouhodobé účinky, musí být navržen s ohledem na místní potřeby a potenciál, zahrnuje sociálně-kulturní a inovativní funkce a vytváří sítě a územní spolupráce tam, kde je to vhodné⁴³.

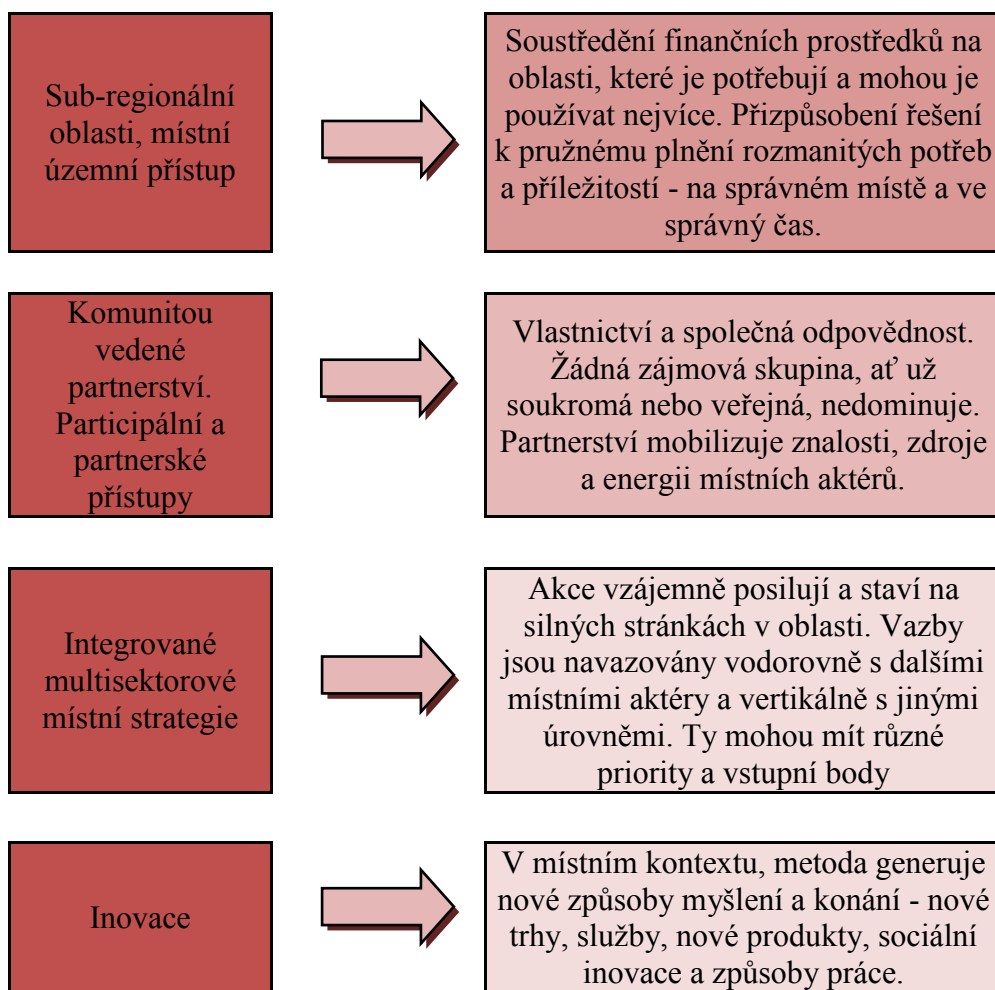
⁴¹EVROPSKÁ KOMISE. Evropská síť rozvoje venkova. *Enrd.ec.europa.eu* [online]. 2014 [5. 1. 2014]. Dostupné z: http://enrd.ec.europa.eu/themes/clld/cz/clld_cz.cfm.

⁴²MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Manuál tvorby komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014-2020. *Mmr.cz* [online]. 2013 [5. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Uvodni-strana>.

⁴³SPOLEČNÉ POKYNY EVROPSKÉ KOMISE. *DG AGRI, EMPL, MARE A REGIO pro komunitně vedený místní rozvoj v evropských strukturálních a investičních fondech* [online]. 2013 [5. 1. 2014]. Dostupné z: <http://nsmasr.cz/content/uploads/2013/06/Evrospk%C3%A11-kucha%C5%99ka-CLLD-guidance-29-4-13-final.pdf>.

Tabulka č. 2.1: Schematické znázornění principů CLLD

Zdroj: NS MAS ČR [online], 2013; vlastní zpracování

V příloze č. 1 se nachází grafické znázornění **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje**.

3 Charakteristika Mikroregionu Hranicko a MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko

Třetí kapitola je zaměřena na oblast regionu Střední Morava, konkrétně na oblast regionu Hranicko a jeho místní rozvoj. Územní veřejná správa je v některých zemích organizována do jedné, dvou či tří úrovní a má své kořeny v historické tradici, popřípadě je následkem nedávno realizovaných změn ve skladbě veřejné správy. V EU existují vyšší úrovně územních samospráv, které jsou nazývány regiony. Za poslední desetiletí byla regionální úroveň předmětem mnoha reforem⁴⁴.

3.1 Základní charakteristika regionu Hranicko

Slovo latinského původu **region** nese význam směru, hraniční čáry či krajiny. Dle zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje je to územní celek, definovaný prostřednictvím administrativních hranic krajů, okresů nebo obcí. Regiony mohou být rozděleny na účelové a přirozené. Účelový region je založen uměle a obsahuje ekonomické, politické nebo administrativní cíle. Příkladem umělého regionu je okres, kraj a jiné. Pro přirozený region jsou typické přirozené hranice, nejčastěji hory a území s výrazným nářečím. **Region Hranicko** se nachází v regionu Střední Morava, který je administrativně z pohledu teritoriální kvalifikace EU regionem soudržnosti NUTS II⁴⁵, skládajících se ze dvou krajů NUTS III, a to kraje Zlínského a kraje Olomouckého. Zlínský kraj (ZK) se člení do 4 okresů a 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Olomoucký kraj (OK) se člení do 5 okresů a 13 SO ORP. Tyto dva kraje lze také kvalifikovat jako kraje s nižší ekonomickou výkonností, ale velmi příznivým stavem životního prostředí. Území regionu Střední Morava se rozkládá na 9 231 km² a žije zde 1 229 150 obyvatel (s hustotou zalidnění 133 ob./km²)⁴⁶. Region Hranicko se svou rozlohou rozkládá na území o celkové rozloze 32 535 hektarů s hustotou zalidnění 112,17 obyvatel/km². Obcí v regionu je 31 a žije v nich necelých 35 tisíc obyvatel (34 788

---

⁴⁴PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst a regionů teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

⁴⁵NUTS neboli Nomenklatura územních statistických jednotek, jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Eurostatu, sloužící k porovnání a analýze ekonomických ukazatelů, statistické monitorování, přípravu, realizaci a hodnocení regionální politiky členských zemí EU. Klasifikaci zavedl Eurostat v roce 1988.

⁴⁶ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Udržitelný rozvoj v krajích ČR. *Czso.cz* [online]. 2012 [10. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/udrzitelny_rozvoj_v_krajich_cr20100330.

obyvatel). 22 obcí je sdruženo v *Mikroregionu Hranicko* (MH)⁴⁷ a 9 obcí v *Mikroregionu Záhoran* (MZ)⁴⁸. Jmenovitě tvoří region obce Býskovice, Bělotín, Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Hrabůvka, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Jindřichov, Klokočí, Malhotice, Milenov, Milotice nad Bečvou, Olšovec, Opatovice, Paršovice, Partutovice, Polom, Potštát, Provodovice, Radíkov, Rakov, Rouské, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Teplice nad Bečvou, Ústí, Vsechovice a Zámrsky. Dominantním místem regionu je město Hranice o rozloze 5 tisíc hektarů (5 251 ha, 52,5 km²) s necelými 20 tisíci obyvateli (18 745 obyvatel), pouze tři další obce mají nad 1000 obyvatel. Hranice jsou město někdejšího okresu Přerov v Olomouckém kraji, ležící 23 km severovýchodně od Přerova na soutoku řeky Bečvy a Veličky. Historické jádro je městskou památkovou zónou. Název katastrálního území a železniční stanice je Hranice na Moravě, což bývá mylně přenášeno na samotné⁴⁹.

Mapa Regionu Hranicko se nachází v **příloze č. 2**.

Obrázek č. 3.1: Obec Vsechovice

Zdroj: OFICIÁLNÍ STRÁNKY OBCE VŠECHOVICE [online], 2012; vlastní

⁴⁷Mikroregion Hranicko je dobrovolný svazek 22 obcí, který byl založen za účelem realizace společných projektů a spolupráce v oblasti hospodářského a kulturního života obcí.

⁴⁸Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Záhoran je svazek obcí v okresu Přerov, jeho sídlem je Rouské a jeho cílem je společná strategie rozvoje obcí /cestovní ruch, územní rozvoj, sociální infrastruktura, školství, životní prostředí.

⁴⁹REGION HRANICKO. Informace o regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2007 [12. 3. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/informace-o-regionu-hranicko>.

3.1.1 Situační analýza Regionu Hranicko

Region Hranicko leží na rozhraní mezi Moravskou bránou a Podbeskydskou Pahorkatinou a tvoří nejvýchodnější část Olomouckého kraje. Rozprostírá v **hydrologicky zajímavé oblasti**, na nejnižší položeném úseku hlavního evropského rozvodí. Z tohoto území jsou vody odváděny do dvou moří. Na severu stéká voda do přítoku řeky Odry a dále do Baltského moře, jižní část odvodňuje řeka Bečva, která ústí do Moravy a dále přes Dunaj do Černého moře. Řeka Bečva je největší řekou regionu a tvoří jeho osu. Územím regionu se protíná **sít' silnic I., II. a III. třídy** o celkové délce téměř 300 km. Vede zde původní čtyřproudá silnice ve směru Lipník nad Bečvou – Běloutín a nedávno otevřená dálnice D1 ve směru Brno – Ostrava. Hranicko je oblastí intenzivně zemědělsky využívanou, se změněnou krajinou strukturou. V regionu existují **územní systémy ekologické stability** (ÚSES) lokální, regionální a neregionální úrovně. Nachází se zde 7 lokalit *NATURA 2000*⁵⁰ a 10 maloplošných chráněných území (např. NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně, NPP Hůrka u Hranic, PR Bukoveček, aj.). Pro tuto oblast je typický charakter **zemědělské kulturní krajiny** tvořené mozaikou lesů, polí a luk, oddělených cestami mezemi, alejemi a vodními toky. Největší podíl zaujímá orná půda (57 %) a lesy (25,5 %). Zemědělský a lesnický sektor zde patří mezi výrazné regionální zaměstnavatele. Právě v tomto sektoru zde pracuje 8,32 % ekonomicky aktivního obyvatelstva, tedy přibližně 1200 obyvatel⁵¹. Potenciál rozvoje **lesního hospodářství** v regionu Hranicko v souladu s principy udržitelného rozvoje by neměl být cílen jen na zlepšování ekonomických parametrů, ale také na zlepšování celkového stavu krajiny a rostlinných společenstvem s vysokou druhovou diverzitou. Lesy na Hranicku zabírají 22 % rozlohy regionu. Nejvíce zalesněnou lokalitou je severní část regionu, na úpatí Nízkého Jeseníku, v údolích řek a náhorních plošinách. Z hlediska **cestovního ruchu** je území regionu známé především sítí pěších turistických tras a cykloturistických tras. Neodmyslitelnou součástí regionu jsou lázně Teplice nad Bečvou, kde se léčí srdeční a cévní onemocnění a poruchy pohybového aparátu. Hranice se také pyšní jednou z nejnavštěvovanějších turistických lokalit Olomouckého kraje – Zbrašovskými aragonitovými jeskyněmi⁵².

⁵⁰Natura 2000 je soustava chráněných území, kterou společně vytváří členské státy Evropské unie.

⁵¹ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Statistiky. *Czso.cz* [online]. 2012 [14. 3. 2014]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statistiky>.

⁵²REGION HRANICKO. *Rozvojové partnerství regionu Hranicko*. [online]. 2013 [14. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/leader/dokumenty/Strategicky_plan_LEADER_Menime_Hranicko-aktualizace_01-2013.pdf.

3.1.2 SWOT analýza

SWOT analýza je obecně jedním ze základních nástrojů strategického managementu. Jejím principem je klasifikace a ohodnocení jednotlivých faktorů, které jsou rozděleny do 4 základních skupin. Jednak definuje **silné a slabé stránky** a jednak externí faktory **příležitostí a ohrožení**. Tabulka 3.1 ukazuje hlavní výsledky swot analýzy která byla provedena v rámci přípravy SPL v roce 2007, ve třech oblastech rozvoj venkova, zemědělství a cestovní ruch⁵³.

Tabulka č. 3.1: SWOT analýza - 1. část

SEKTORY	SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)	PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
ROZVOJ OBCÍ	atraktivní prostředí pro bydlení	nedostatek stavebních míst, nedostatečná infrastruktura	Program LEADER, Program obnovy venkova, nové iniciativy hájící zájmy venkova	zájem mladých lidí o volnočasové aktivity ve městech
	větší zájem mladých lidí sestěhování se z měst na vesnice	nedostatečné zázemí pro trávení volného času		nárůst vandalismu v obcích
	kulturní a krajinné bohatství	zastaralá kanalizace, chátrající vodovody	rozvoj podnikání na venkově - místní produkty, obnovitelné zdroje energie;	zvyšující se výdaje na běžný provoz obecních úřadů a nedostatek daňových příjmů obcí
		špatný stav komunikací v obcích	stárnoucí populace - aktivity pro seniory	
	vzájemná spolupráce obcí, nestátních neziskových organizací, podnikatelů a zemědělců	urbanistický vzhled obcí, zanedbanost veřejných prostranství	obecní spolky a sdružení	

⁵³REGION HRANICKO, ref. 52.

Tabulka č. 3.1: SWOT analýza - 2. část

SEKTORY	SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)	PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ	vysoká produktivita a kvalita zeměd. výrobků	nedostatečně rozvinutý trh s obnovitelnými zdroji energie	rozšiřování chovu zvířat	náročná pravidla ochrany přírody a přírodně cenných lokalit
	vhodné klimatické a půdní podmínky	nedostatek mladých lidí v zemědělství	využívání produktů místních farmářů	
	velké množství zemědělské půdy a lesů	nedostatek volných peněžních prostředků na obnovu investičního majetku	nové metody rozvoje venkova v ČR (metoda LEADER)	přísné zákonné podmínky pro produkci a prodej místních zemědělských výrobků
	vyvážené spektrum aktivit v rostlinné a živočišné výrobě, existence sdružení drobných vlastníků lesa		dotační programy na údržbu a péči o krajinu	sílicí trend v nákupu ve velkých obchodních řetězcích
CESTOVNÍ RUCH	atraktivita krajiny regionu (kulturní, historické a přírodní památky)	nedostatečné využití kulturního a přírodního dědictví	možnost čerpání z dotací EU, podpora ČR z fondů EU	úbytek obyvatel zapříčiněný demografickým procesem
	zajímavosti a atrakce regionu (Lázně Teplice nad Bečvou, Zbrašovské aragonitové jeskyně)	nedostatečné příležitostní využití v zimním období	zvyšující se návštěvnost regionu	nezájem o podnikání, o spolkový život, malá ochota se angažovat
	rozvoj agroturistiky	chybějící doprovodné služby		nedostatek pracovních míst na venkově
	sít' cyklotras	nedostatek kvalifikovaných pracovníků v ČR		
	dopravní dostupnost regionu			

Zdroj: ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO [online], 2013; vlastní zpracování

3.2 Strategický plán LEADER Měníme Hranicko

Strategický plán LEADER Měníme Hranicko (SPL) byl hlavním podkladem Žádosti o realizaci SPL, jež Rozvojové partnerství podalo spolu s dalšími 98 MAS v 1. výzvě k předkládání Žádosti o realizaci SPL, kterou vyhlásilo MZe v rámci Osy IV. PRV ČR, opatření IV.1.1. Místní akční skupina. MZe žádost včetně SPL zhodnotilo, odsouhlasilo a doporučilo k realizaci spolu s dalšími 47 úspěšnými MAS z ČR. V rámci bodování se žádost Rozvojového partnerství umístila dokonce na devátém místě. Ve 2. výzvě, která byla uzavřena na podzim roku 2008, bylo vybráno dalších 64 MAS, celkem bylo do Programu LEADER 2007-2014 v ČR zapojeno 112 MAS. SPL Měníme Hranicko představuje integrovanou strategii, která využívá globální přístup založený na vzájemném působení mezi projekty, sektory a subjekty z různých oblastí. Jeho hlavním úkolem je naplňování cílů a principů LEADERu. SPL nesmí být pouhým seznamem projektů nebo seskupení sektorových opatření, ale strategie musí prokázat, že vychází ze souvislostí s daným územím a to převážně v socio-ekonomických otázkách. Důraz je kladen na trvale udržitelný rozvoj ve smyslu toho, že zdroje nebudou využívány na úkor budoucích generací. Je to tedy strategický dokument, který popisuje směr, nástroje a cíle rozvoje regionu na období 2007-2013⁵⁴.

3.2.1 Zdroje území pro realizaci SPL

V regionu Hranicko se nachází množství vzdělávacích institucí či institucí podporující vzdělávání obyvatel. Programy pro nezaměstnané podporované EU mají pod záštitou *Mikroregion Hranicko* a *Mikroregion Záhoran* a několik středních škol. Dále v této oblasti figuruje z velké části úřad práce, který se zaměřuje na mimoškolní vzdělávání a řada spolků a neziskových organizací, kde mají své zastoupení kluby žen, profesionální a neziskové organizace zabývající se sociálními službami a spolky podporující kulturní, společenské i sportovní vyžití. Zajímavostí regionu je, že nadprůměrný podíl na celkové populaci tvoří vysokoškoláci (7,89 %). Na zdroje území pro realizaci SPL se podílí tři aspekty, a to - hospodářské, finanční a přírodně-kulturní.

- **Hospodářské** – v oblasti se objevuje velké množství nevyužívaných objektů, které bylo možno využít k uskutečnění programu. Z jedné strany tyto objekty výrazně narušují vzhled obcí, ale na straně druhé jsou zdrojem ekonomických aktivit.

---

⁵⁴ REGION HRANICKO, ref. 52.

V regionu působí Hranická rozvojová agentura, která poskytuje konzultace a servis při přípravě a realizace projektů.

- **Finanční** – v území MAS je značné zastoupení významných bankovních sektorů a koncentrace finančních prostředků na regionální úrovni je zde tradicí. Obce zapojené do mikroregionu se skládají do společného fondu, který napomáhá k rozvoji regionu. Na ekonomickém růstu regionu se podílejí také velké podniky a v neposlední řadě EU, která velkou částí přispívá na financování projektů.
- **Přírodně-kulturní** – region se pyšní mnoha přírodními vzácnostmi, jako jsou například lázně Teplice nad Bečvou, kde vyvěrají minerální prameny a jsou velkým lákadlem návštěvníků, Hranická propast (nejhlubší propast v ČR) nebo krasové území se Zbrašovskými aragonitovými jeskyněmi. Na atraktivitě přírodního prostředí přispívá množství máloplošných chráněných území, kde se nachází naučné stezky a oblíbené cyklotrasy⁵⁵.

3.2.2 Priority a cíle SPL

Globálním cílem SPL bylo vytváření podmínek pro účinné využívání místních přírodních, kulturních a lidských zdrojů pro společenské a ekonomické aktivity, zlepšování prostředí pro seberealizaci, setkávání, společenské aktivity obyvatel regionu, ustálení zaměstnanosti obyvatel a vytváření nových pracovních příležitostí⁵⁶. K dosažení cílů vyhlásilo Rozvojové partnerství Regionu Hranicko v roce 2008 **Program LEADER „Měníme Hranicko“**. Jde o dotační program, který na základě každoročních místních výzev k předkládání Žádosti o dotaci na realizaci projektů v rámci opatření IV.1.2 „Realizace místní rozvojové strategie“ PRV ČR (dále jen Žádostí o dotaci) rozděloval dotace pro realizaci projektů ve vybraných oblastech. Asi 85 % celkové alokace⁵⁷ bylo rozděleno úspěšným žadatelům z Hranicka. Zhruba 15 % dotace MAS využilo pro řízení a administraci programu, na kontrolu konečných příjemců dotace, na vzdělání svých členů i široké veřejnosti, na propagaci. MAS zastává funkci jakéhosi zprostředkovatele, který je znalý specifik svého regionu a nejlépe schopen rozhodnutí, které projekty nejvíce přispějí k naplňování cílů SPL. Žádosti se podávají na základě tzv. Fichí, závazného souboru podmínek, pravidel, cílů a preferenčních kritérií pro každou oblast. Rozvojové partnerství stanovilo pro Program LEADER na Hranicku v roce 2007 celkem 7 fichí,

---

⁵⁵REGION HRANICKO, ref. 52.

⁵⁶REGION HRANICKO, ref. 52.

⁵⁷Alokace – přidělení finančních prostředků.

v průběhu byly přidány další dvě⁵⁸. Přehled fichí Programu LEADER „Měníme Hranicko“ naleznete v příloze č. 3.

Tabulka č. 3.2: Vymezení priorit a cílů a jejich soulad s PRV ČR

Strategický plán LEADER			Plán rozvoje venkova ČR	
Priorita	Cíle SPL	Specifičnost pro dané území	Opatření	Osa v rámci PRV
Rozvoj zemědělských podniků	zvýšení přidané hodnoty zemědělské produkce a rozvoj podnikání zeměd. a potravního. Podniků	sdružování investic do modernizace zeměd. podnikání se stabilizací zaměstnanosti obyvatel	modernizace zemědělských podniků	OSA I
			přidávání hodnoty zemědělským produktům	OSA I
			lesnická infrastruktura	OSA I
Revitalizace obcí	rozšiřování možnosti volnočasového využití skrze zlepšování úrovně a rozšíření objektů a ploch pro kulturní a volnočasové aktivity	propojení veřejných prostranství s cestovním ruchem	obnova a rozvoj investic	OSA III
			občanské vybavení a služby	OSA III
Rozvoj cestovního ruchu	prohloubení spolupráce mezi poskytovateli služeb, provozovateli turistických lákadel a dalšími aktéry	budování doplňkové infrastruktury s důrazem na propojování aktérů rozvoje do jednotného systému koordinace a nabídky	rozvoj cestovního ruchu	OSA III
Zakládání a rozvoj mikropodniků	rozvoj mikropodniků a vznik nových pracovních míst v mikropodnicích	investice do rozvoje mikropodniků s důrazem na tvorbu pracovních míst	podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	OSA III

Zdroj: REGION HRANICKO [online], 2013; vlastní zpracování

Uskutečňování cílů probíhalo podporou a výběrem projektů, které byly v souladu s kritérii stanovených fichí a svými výstupy naplňovaly monitorovací indikátory. Přednostně byly vybírány ty projekty, které vyvolávaly mobilizaci místních zdrojů, rozvíjely podmínky pro regionální ekonomické aktivity nebo dotvářely podmínky pro posilování sociálního

⁵⁸REGION HRANICKO, ref. 52.

kapitálu místních komunit. Velký důraz byl kladen na vytvoření kvalitního regionálního managementu pro realizaci a přípravu projektů financovaných z evropských zdrojů. Mimořádná pozornost byla také pak kladena na posilování institucionálního prostředí tvořeného silnými obcemi, aktivními spolky a zemědělci. Jako nutné se jevílo úsilí o efektivní využívání získaných finančních prostředků, které se orientovalo na zlepšování výkonnosti týmu pověřeného koordinací realizace SPL. Udržitelnost výstupů projektů je klíčovým předpokladem k implementaci jednotlivých fichí. Dalším prvkem udržitelnosti SPL jako celku je progresivní spojení nositelů projektů do spolupráce na regionální úrovni, která má za úkol zvyšovat přidanou hodnotu a efektivitu využívaných místních zdrojů⁵⁹.

3.3 MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko

Pro účelné využití podpory a zajištění dopadů odpovídajících principům a cílům, má Program LEADER svá **specifika** a je tak značně rozdílný oproti jiným programům EU. Zásadní odlišností je, že odpovědnost za rozvoj území, naplňování strategie, výběr a kontrolu podpořených projektů přebírají aktéři přímo v regionu, kteří nejlépe znají jeho potřeby, problémy i přednosti. Děje se tak skrze organizace typu MAS, které fungují na principech doporučených EU. Přísun dotací z Programu LEADER, jeho rozdělení, administraci a kontrolu pro svůj region může zajišťovat pouze MAS. Podmínkou pro MAS je, že musí mít právní statut a sice se může jednat o občanské sdružení (o.s.), obecně prospěšnou společnost (o.p.s.) nebo zájmové sdružení právnických (ZSPO). V daném regionu působí vždy pouze jedna MAS a členy se mohou stát podnikatelé, zemědělci, obce, nestátní neziskové organizace (NNO), spolky či fyzické osoby z daného regionu. V členské základně MAS i v řídicích orgánech musí být zachován vyvážený poměr zástupců veřejného a soukromého sektoru a to tak, že zástupci veřejného sektoru mohou tvořit maximálně 49 % členské základny či zastoupení v řídicích orgánech. Aktuálně v ČR působí 180 MAS, které fungují na území 5 727 obcí, což činí 91,59 % všech obcí v ČR (55,85 % obyvatel ČR, 89,59 % výměry ČR). Činných obcí, jež jsou členy MAS samostatně či prostřednictvím dobrovolného svazku obcí (DSO) je 4 721 tedy 75,5 % z celkového počtu obcí v ČR⁶⁰.

---

⁵⁹REGION HRANICKO, ref. 52.

⁶⁰NS MAS ČR. Zpráva o stavu místních akčních skupin v České republice. *Nsmascr.cz* [online]. 2014 [15. 3. 2014]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/tiskove-zpravy/2014/zprava-o-stavu-mistnich-akcnich-skupin-v-ceske-republice/>.

MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko je neziskovou organizací typu místní akční skupina (MAS). Sdružuje přes 44 členů zastupujících neziskový, soukromý a veřejný sektor v regionu Hranicko. Primárním úkolem je podpora členů a ostatních organizací regionu v jednotlivých projektech a aktivitách tak, aby byl zaručen trvale udržitelný rozvoj celého regionu při maximálním využití možností místních přírodních a lidských zdrojů. Veškerá činnost je postavena na podstatě partnerství a vzájemné spolupráce. Hlavním nástrojem naplňování cílů je realizace Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“, díky němuž bylo v letech 2008-2013 částkou kolem 45 miliónů Kč podpořeno celkem 81 projektů z oblastí cestovního ruchu, rozvoje obcí a zemědělství. MAS realizuje i své vlastní projekty a to v podobě budování vesnických minimuzeí (např. Místní muzeum Býskovice, Expozice Jak se žilo v Ójezdě v obci Horní Újezd, Muzeum námořníka Tomáše Vítka ve Skaličce, Pamětní síň ThDr. Jaroslava Studeného v Bělotíně), dále poskytuje mobilní vybavení pro kulturní a sportovní akce, spolupracuje na konání Farmářských trhů v Hranicích a okolí nebo se podílí na fungování značky kvality *MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt®*⁶¹. V posledních měsících se MAS převážně zabývá přípravou Strategie rozvoje regionu pro období 2014-2020 a dalším programovacím obdobím EU. Ministerstvo zemědělství vyhodnotilo MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko jako jednu z nejlépe fungujících MAS v ČR. Hodnocení probíhalo v letech 2010–2012, MAS Hranicko se umístilo vždy v kategorii A. V roce 2012 získalo dokonce 133 bodů ze 150 možných (88,7 %). Členem partnerství se může stát fyzická osoba, podnikatelé, obce, spolky, zájmová sdružení, neziskové organizace nebo kdokoliv kdo se chce aktivně podílet na rozvoji regionu, podmínkou je věk u fyzických osob, které musí dosahovat minimálně 18 let a souhlas se stanovami sdružení u právnických osob⁶².

3.3.1 Historie MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko

Založení Rozvojového partnerství proběhlo v roce 2005, kdy došlo k prvním schůzkám významných aktérů rozvoje regionu. Nejprve se začala vytvářet neformální skupina podnikatelů, zástupců obcí, spolků a zájmových sdružení jako poradní skupina pro zavádění principů udržitelného rozvoje v rámci mezinárodního projektu INNOREF⁶³. Skupina dohlížela na aktualizaci a spolupráci na uskutečňování Strategie rozvoje regionu

---

⁶¹Značkou MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt® se pyšní již 18 výrobků od 16 výrobců regionu Hranicko. Označení výrobků regionální značkou je dokladem sounáležitosti k regionu. Regionální značka garantuje původ výrobku z Moravské brány, originalitu a vazbu na toto území.

⁶²REGION HRANICKO, ref. 52.

⁶³INNOREF - Inovace a efektivní využívání místních zdrojů.

Hranicko. Základna této skupiny se pomalu rozšiřovala za pomoci cílené propagace, aktivitě členů, řadě schůzek, ale také díky neoficiálním diskusím, školením a workshopům. 6. 1. 2006 byla oficiálně zaregistrována MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, jako občanské sdružení. V témže roce byl vytvořen první strategický záměr, který byl úspěšným krokem pro vstup do programu LEADER ČR 2006 (viz kapitola 3.3.2). Díky tomu nabylo na zkušenostech z přípravy programu, přípravy a realizace veřejných výzev, vzdělávacích seminářů, z konzultace a komunikace s potenciálními žadateli. Začátkem roku 2007 se MAS zařadila do Národní sítě MAS a začala s přípravami na realizaci SPL na období 2007-2013⁶⁴.

3.3.2 Účast MAS v projektech spolupráce

Se spoluprací přichází nové poznatky, zkušenosti a informace, které napomáhají regionu rozvíjet nové aktivity. V roce 2007 se stalo Rozvojové partnerství regionu Hranicko členem Národní sítě MAS, aktivně se podílelo na krajské spolupráci MAS a na vzniku krajské platformy MAS „Fórum LEADER“, podepsalo dohodu o spolupráci MAS „Podejme si ruce“, navázalo spolupráci s italskou MAS EUROLEADER a od roku 2008 připravuje a realizuje národní a mezinárodní Projekty Spolupráce v rámci PRV ČR.

Partnerství MAS Podejme si ruce

V červnu roku 2007 byla v Praze uzavřena dohoda o regionální spolupráci místních akčních skupin z různých příhraničních oblastí ČR (MAS Mikroregionu Frýdlantsko, MAS Český Západ – Místní partnerství a MAS Kyjovské Slovácko v pohybu) při rozvoji venkovských oblastí metodou LEADER. Na podzim roku 2007 se uskutečnilo první setkání všech zástupců jednotlivých MAS v Hranicích a na Národní konferenci o venkovu v Boskovicích. Mezi hlavní priority, které byly stanoveny při přípravě a realizaci projektů v oblasti spolupráce patří především podpora místních zemědělských a turistických produktů, společná propagace místních tradičních výrobků. Značení a budování turistických tras, rozvoj tradic a kulturní výměna, hledání a využívání obnovitelných zdrojů energie, spolupráce obcí a regionů, podpora spolupráce podnikatelů v jednotlivých regionech a využití nevyužitých a chátrajících objektů.

Výzkum efektivity činnosti MAS v ČR

Další spolupráce Rozvojového partnerství byla v období 2007-2008 s Centrem pro komunitní práci západní Čechy, o.s. při zpracování projektu výzkumu a vývoje v rámci

---

⁶⁴ REGION HRANICKO, ref. 52.

programu Výzkum pro řešení regionálních disparit pro Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Jednalo se o zjištění úspěchu a efektivity intervencí MAS jako nástroje pro obnovu venkova. Výsledky výzkumu jsou aplikovány do systému řízení MAS.

Program Mladí pro venkov, venkov pro mladé

Smyslem tohoto projektu bylo oživit venkov mladými lidmi tak, aby po svých studiích na středních, vyšších a vysokých školách ve městech neodcházeli za prací mimo Olomoucký kraj, ale našli pracovní uplatnění ve venkovských regionech a pomohli tak dalšímu trvale udržitelnému rozvoji vesnic i venkovu v širším měřítku.

Spolupráce s Mikroregionem Hranicko

Od počátku fungování Rozvojového partnerství, MAS úzce spolupracuje s *Mikroregionem Hranicko*, který poskytuje zázemí svého sekretariátu, pomáhá s aktualizací a realizací Strategie rozvoje Regionu Hranicko, účastníse příprav schůzek a vzdělávacích akcí a spolupracuje na propagaci aktivit.

LAG EUROLEADER, region Friuli Venezia Giulia, Itálie

Rozvojové partnerství bylo aktivně zapojeno do mezinárodního projektu *INNOREF*, jehož nositelem byl mikroregion, právě díky této spolupráci získala MAS partnera v italském regionu Friuli Venezia Giulia. Region MAS Euroleader se nachází v severní části regionu Friuli Venezia Giulia, rozkládá se na 1485 km² a žije v něm přes 60.000 obyvatel. Jde o horskou oblast, jejíž hlavním cílem byl také rozvoj cestovního ruchu v regionu. Spolupráce obou MAS byla dohodnuta převážně v oblasti výměny zkušeností, v oblasti cestovního ruchu a přípravy projektů pro program LEADER Spolupráce.

3.3.3 Organizační struktura a management MAS

Rozvojové partnerství MAS Regionu Hranicko sídlí v Hranicích na Třídě 1. Máje 2063, kde spolu s Hranickou rozvojovou agenturou a Mikroregionem hranicko sdílí svou kancelář. Jako manažer MAS pracuje od června 2008 Mgr. František Kopecký a jako finanční manažerka zde působí Lucie Machová. Orgány MAS tvoří z valná hromada, výbor partnerství, kontrolní komise, výkonný sekretariát MAS, programový výbor, výběrové komise a pracovní a poradní skupiny⁶⁵.

---

⁶⁵REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství region Hranicko [online]. 2009 [25. 3. 2014]. Dostupné z.: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/ropa/Stanovy-Rozvojove-partnerstvi-aktualizace_2010.pdf.

Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem MAS a tvoří ji všichni členové MAS. Členové MAS, kteří jsou právnickými osobami, vykonávají svá práva na valné hromadě pověřenou osobou. Valná hromada rozhoduje o nejdůležitějších otázkách sdružení, obzvláště přijetí základních programových dokumentů sdružení, schvalování SPL a dalších plánů, náplň činnosti MAS v nadcházející období, schvalování zprávy o činnosti sdružení, schvalování rozpočtu a výše členských příspěvků, volba členů Výboru partnerství⁶⁶.

Výbor partnerství

Výbor partnerství je výkonným orgánem MAS a má 13 členů, jež byli zvoleni Valnou hromadou. Funkční období člena výboru je tříleté. Úkolem výboru je svolávat Valné hromady, zajišťovat věcnou, organizační a administrativní organizaci jejího průběhu, sestavovat návrhy roční účetní uzávěrky sdružení a návrhy rozpočtů, zpracovávat zprávy o činnosti MAS, rozhodovat o nákupu, využití a prodeji majetku MAS, řídit a rozhodovat o realizaci projektů a aktivit v rámci naplňování integrované strategie území (ISÚ).

Předseda a místopředseda

Jsou voleni Valnou hromadou, předseda sdružení zastupuje navenek, předsedá schůzím Výboru partnerství a Valné hromady. Předseda a místopředseda MAS jsou statutárním orgánem sdružení a se souhlasem Výboru partnerství vykonávají právní úkony.

Kontrolní komise

Kontrolní komise sleduje a kontroluje veškeré činnosti sdružení, obzvláště hospodaření, vynakládání prostředků a ochranu majetku ve vlastnictví sdružení, hodnocení programů a projektů realizovaných sdružením, minimálně jednou ročně předkládá zprávy o kontrole Valné hromadě a projednává stížnosti členů. Má právo nahlížet do všech písemností sdružení a výsledky kontrol předkládá Valné hromadě. Člen kontrolní komise nemůže být zároveň členem Výboru partnerství a ani zaměstnancem MAS.

Manažer a výkonný sekretariát MAS

Manažer MAS se stará o výkonné a administrativní zázemí pro činnost sdružení. Spravuje realizaci SPL, zajišťuje realizaci dalších aktivit naplňujících ISÚ. Hlavní funkcí manažera je chod sekretariátu MAS. Výkonný sekretariát se skládá z finančního manažera

---

⁶⁶REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství. *Výroční zpráva za rok 2011* [online]. 2011 [15. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/ropa/Vyrocní_zprava_RoPa_2011.pdf.

nebo administrativního pracovníka MAS, účetního a externího facilitátora a poradce. Manažer se ve věcech realizace SPL zodpovídá Programovému výboru, který má pravomoci navrhnout organizační nebo personální opatření Výboru partnerství.

Programový výbor

Výbor je klíčovým orgánem přípravy a implementace SPL. Jeho úkolem je ve fázi přípravy držet dohled nad zpracováním plánu, rozhodovat o jeho struktuře a obsahu, posuzovat připomínky veřejnosti a řešit jejich zapracování. V průběhu realizace SPL dohlíží na soulad realizace dotačního programu se zněním SPL a pravidly PRV. Projednává a schvaluje zprávy o kontrole projektů, monitorovací zprávy a hodnocení realizace SPL. Jeho činnost se řídí statutem schváleným Valnou hromadou sdružení.

Výběrová komise

Výběrová komise má maximálně 15 členů. Komise slouží k účelnému hodnocení a výběru žádostí o dotaci, provádí výběr projektů podle preferenčních kritérií a sestavuje pořadí projektů podle přidělených bodů. Na činnost Výběrové komise dohlíží a její výsledné hodnocení schvaluje Programový výbor. Činnost komise se řídí statutem schváleným Valnou hromadou.

Pracovní poradní skupiny

Pracovní skupiny byly zřízeny jako otevřené základny pro spolupráci široké odborné veřejnosti na přípravě a realizaci SPL. Mají své stálé členy jmenované Valnou hromadou, ale jejich jednání se mohou také zúčastnit i další zájemci v roli hostů. Členové díky nim mohou vnášet do činnosti MAS nové podněty a realizovat své nápady. Činnost skupin se řídí statutem pracovních skupin schválených Valnou hromadou MAS. Do těchto pracovních poradních skupin konkrétně spadají oblasti – zemědělství a lesní hospodářství, revitalizace obcí, cestovní ruch, ženy a mládež⁶⁷.

Grafické znázornění organizační struktury MAS Hranicko se nachází v **příloze č. 4**.

---

⁶⁷REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2010 [21. 3. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>.

3.3.4 Propagace MAS - komunikační plán

Cílem komunikačního plánu je zvyšování počtu potenciálních žadatelů o dotaci v rámci realizace SPL, průběžné zvyšování informovanosti a zapojení členů MAS a dalších aktérů rozvoje do koordinace a realizace SPL a zvyšování povědomí a významu aktivit MAS a realizace SPL u široké laické i odborné veřejnosti. Cílové skupiny komunikace jsou převážně aktéři rozvoje regionu (potenciální žadatelé), členové MAS a další spolupracující subjekty, odborná veřejnost, široká veřejnost. MAS využívá mnoho prostředků informování veřejnosti. Asi nejdůležitějším zdrojem informací je internetový portál www.regionhranicko.cz, kam jsou vyvěšovány veškeré informace aktuálního dění okolo MAS a zajímavých událostech v regionu. Dvakrát do roka vychází zpravodaj regionu Hranicko, který je distribuován zastupitelům obcí, členům MAS, zájemcům z řad zemědělců, podnikatelů, spolků a zájmových organizací. K informovanosti se využívají i kulturní a společenské akce v regionu⁶⁸.

---

⁶⁸REGION HRANICKO, ref. 52.

4 Realizace projektů spolupráce v rámci rozvojového partnerství regionu Hranicko

Výstupem praktické části je vyhodnocení realizace 82 projektů podpořených v rámci Programu LEADER „Měníme Hranicko“ za období 2008–2013. Největší pozornost byla věnována monitorovacím indikátorům, preferenčním kritériím, finančnímu plánu a vybraným projektům.

4.1 Popis fungování Fichí v praxi

Fiche je závazný a standardizovaný soubor podmínek, pravidel, cílů, kritérií a dalších informací, kterými se musí MAS i žadatel během realizace Programu LEADER „Měníme Hranicko“ řídit. Obsah fichí je v souladu se SPL „Měníme Hranicko“ a podmínkami PRV ČR. Žádost žadatele musí být v souladu se všemi podmínkami uvedenými v dané fichi, žadatel by měl brát v úvahu to, že většina podmínek fiche a pravidel má stanoven konkrétní typ sankce tzn., pokud danou podmínku žadatel nesplní či neprokáže při kontrole, bude na něj sankce uplatněna. Jako první by se měl potenciální žadatel seznámit s cílem a charakteristikou fiche a zauvažovat, zda je jeho projektový záměr danému cíli a charakteru odpovídající nebo jak se mu lze ještě více přiblížit. Velmi důležitý je souhrn typových aktivit, které lze z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ v rámci dané fiche podpořit. Fiche stejně jako osy vycházejí z PRV ČR. Každá fiche musí být přiřazena k některému z opatření PRV ČR. Jednou z nejdůležitějších podmínek ve fichi je režim podpory, který má zásadní vliv na přijatelnost projektu a také na míru dotace. Režim podpory zjednodušeně řečeno rozděluje dotace dle toho, zda bude využita pro ziskové či neziskové aktivity a tedy zda přidělení dotace povede či nepovede ke vzniku tzv. veřejné podpory.

Míra podpory obecně určuje, jaké procento dotace může žadatel v dané fichi získat. Přidělené procento určuje, jak velká část způsobilých výdajů bude zpětně po ukončení projektu proplacena na žadatelův účet. Pokud má tedy žadatel nárok na procento dotace např. 40 %, znamená to, že nejdříve musí z vlastních prostředků zafinancovat celý projekt, pak mu bude vráceno 40 % způsobilých výdajů, které v rámci projektu vydal, 60 % je tedy spolufinancování a musí být hrazeno z jeho vlastních zdrojů.

Fiche mohou kombinovat až 3 různá opatření PRV ČR dohromady, přičemž vždy jedno opatření musí být tzv. „hlavní“ a další pak mohou být tzv. „vedlejší“. MAS tuto možnost využila pouze ve fichi 1, kdy k hlavnímu opatření I.1.1.1 Modernizace zemědělských podniků doplnila vedlejší opatření III.1.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy (rozvoj produkce a využití obnovitelných zdrojů energie), ale žádný z žadatelů této možnosti nevyužil proto je od roku 2009 všech 9 fichí tvořeno pouze z hlavních opatření PRV ČR. Pro každou fichi je přesně vymezeno, kdo může být oprávněným žadatelem (viz Příloha č. 2). Zpočátku pravidla zcela kopírovala III. osu PRV ČR, kdy ve výčtu oprávněných žadatelů docházelo k pro MAS nelogickým omezením, např. ve fichi sedm Podnikání v cestovním ruchu původně mohli žádat kromě zemědělských podnikatelů pouze podnikatelé působící v cestovním ruchu s maximálně dvouletou historií. I na základě dlouhodobého tlaku místních akčních skupin vůči SZIF byly postupně tato omezení odstraněna a v této fichi mohli v posledních letech žádat o dotaci podnikatelé s delší historií.

Velmi zásadní je také minimální a maximální výše způsobilých výdajů v projektu. Způsobilé výdaje jsou takové výdaje, u kterých lze žádat o jejich proplacení, tedy stávají se předmětem dotace a splňují maximální limit stanovený ve fichi. Způsobilé výdaje musí splňovat podmínky programu, musí být konkrétně zmíněny v seznamu kódů způsobilých výdajů dané fiche, musí být přiměřené (ceny v místě a čase obvyklé), hospodárné (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu), účelné (přímá vazba na projekt a nezbytnost pro realizaci projektu) a efektivní (maximalizace poměru mezi výstupy a vstupy projektu). Výdaje musí být identifikovatelné, prokazatelné a doložitelné potvrzenými účetními doklady apod. Projekt může obsahovat i nezpůsobilé výdaje, takové pak musí žadatel uhradit pouze z vlastních prostředků. Program rozvoje venkova ČR umožňuje délku realizace projektu až 24 měsíců, MAS však může tuto lhůtu ve fichi zkrátit. MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko tuto možnost využila v posledních dvou letech v Programu LEADER „Měníme Hranicko“, kdy stanovila maximální délku realizace projektu na 12 měsíců. Cílem je urychlit čerpání prostředků Programu tak, aby administrace projektů co nejméně zasahovala do let 2014 a 2015, kvůli rozvíjejícímu se novému programovacímu období. Žadatelův projekt tedy musí být realizován do 12 měsíců od data podpisu Dohody o poskytnutí dotace mezi příjemcem a SZIF. Po ukončení projektu musí po dobu pěti let trvat tzv. vázanost projektu na účel, tedy to co v projektu žadatel slíbí, vybuduje, provozuje, musí zůstat po tuto dobu

zachováno a mít funkci deklarovanou v projektu. MAS si nad rámec pravidel PRV ČR stanovila, že příjemce dotace musí tuto vázanost na účel pravidelně dokládat v podobě monitorovacích zpráv a v případě kontroly poskytovatele dotace ji na místě prokázat⁶⁹.

Pro názornou ukázkou naleznete v **příloze č. 5** opatření Fiche 7 - Podnikání v cestovním ruchu.

4.1.1 Monitorovací indikátory

PRV má své vlastní cíle s celorepublikovým dopadem na rozvoj venkova. K jejich naplňování slouží jednotlivé osy opatření tohoto programu. Jedním z nástrojů dosažení těchto cílů je tedy i Osa IV – Program LEADER 2007–2013, jehož se Rozvojové partnerství účastní. Stejně tak i Rozvojové partnerství má své vlastní specifitější cíle, které jsou ušité na míru potřebám regionu Hranicko, zároveň jsou ovšem v souladu s cíli PRV ČR. MAS si tyto vlastní specifické cíle stanovila ve SPL „Měníme Hranicko“. Také fiche mají své konkrétní cíle, které jsou jakýmsi dílčím rozpracováním cílů SPL „Měníme Hranicko“. Celou tuto soustavu je možno si představit jako pyramidu, kde odspodu široká paleta konkrétních cílů fichí napomáhá naplnit specifické cíle SPL, ty pak přispívají k naplňování nejvyšších a nejobecnějších cílů PRV ČR, které jsou na vrcholu této pyramidy. Aby bylo naplňování všech těchto cílů kontrolovatelné, měřitelné a porovnatelné, uvádí SPL a jednotlivé fiche sady tzv. monitorovacích indikátorů, SPL má také koncové hodnoty, jichž by měly indikátory po ukončení programu dosáhnout.

V práci, konkrétně v praktické části je této kapitole věnována největší pozornost. V rámci praxe MAS v Hranicích jsem vyhodnocovala právě monitorovací indikátory jednotlivých projektů jednotlivých výzev za programovací období 2007–2013. Monitoring se zabývá souladem realizace dotačního programu s parametry SPL a fichí. Je nástrojem dohledu toho, jak moc podpořené projekty v rámci jednoho kola veřejné výzvy přispěly k dodržení nastavených monitorovacích indikátorů a jejich plánovaných hodnot. Monitorovací indikátor je údaj o podobě výstupů podpořených projektů a jeho hodnota ukazuje jeho kvantifikovanou hodnotu v určitém časovém období. Monitoring se provádí po každém kole výzvy a je za něj odpovědný manažer MAS, každý monitorovací indikátor má svou vlastní evidenci, která napomáhá jeho sledování a vyhodnocování v čase.

---

⁶⁹ REGION HRANICKO. *Rozvojové partnerství regionu Hranicko* [online]. 2008 [22. 3. 2014]. Dostupné z: [http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Fiche1-4-5-6_Prirucka_pro_zadatele_pro_vyzvu_c1-2008\(240\).pdf](http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Fiche1-4-5-6_Prirucka_pro_zadatele_pro_vyzvu_c1-2008(240).pdf).

Monitoring funguje na principu toho, že žadatelé projektu se zavazují v jejich splnění uvedením číselných hodnot v Žádosti o dotaci. Jejich naplňování je předmětem kontrol ze strany MAS a SZIF, jejich nesprávné naplnění může být sankcionováno, proto jsou žadatelé vyzýváni, aby uváděli pouze reálné a splnitelné hodnoty. Číselná hodnota monitorovacích indikátorů není předmětem hodnocení projektu v rámci preferenčních kritérií. Např. zemědělec nezvýší svou šanci získat dotaci, tím že hodlá nakoupit tři zemědělské stroje místo jednoho o podpoře jeho žádosti rozhoduje výhradně počet získaných bodů v rámci preferenčních kritérií (viz následující podkapitola).

MAS připravuje pro žadatele každoročně příručky, kde jednotlivé monitorovací indikátory podrobně vysvětluje, jako příklad byl vybrán přehled indikátorů a podrobný popis jejich naplnění z fiche číslo 7 Podnikání v cestovním ruchu:

- Indikátor 1. **Nová pracovní místa** – žadatel uvádí počet nových pracovních míst vzniklých projektem v souladu s pravidly programu.
- Indikátor 2. **Nové ubytovací kapacity** – žadatel uvádí počet nových lůžek vzniklých projektem, ale nezapočítává už existující lůžka, byť se realizací projektu zvýší jejich komfort a úroveň k nim nabízených služeb.
- Indikátor 3. **Podpora stávajících stravovacích kapacit** – v případě, že projekt řeší mimo jiné i stravovací zařízení, uvádí žadatel číslovku 1.
- Indikátor 4. **Zvýšení standardu stávajících ubytovacích kapacit** – v případě, že projekt řeší mimo jiné i zlepšení úrovně ubytovacího zařízení, uvádí žadatel číslovku 1.
- Indikátor 5. **Projekty zaměřené na doprovodnou volnočasovou infrastrukturu** – v případě, že projekt řeší mimo jiné i sportoviště nebo půjčovnu sportovních potřeb, uvádí číslovku 1⁷⁰.

Vyhodnocení monitorovacích indikátorů všech výzev za jednotlivé roky a následně za celé programovací období let 2007–2013 jsou zobrazeny v následujících tabulkách. Výstup této práce bude hlavně přínosem pro MAS Hranicko, která by jej mohla využít ke svým dalším potřebám.

V roce 2007 došlo k paradoxní situaci, že MAS byla nucena stanovit výsledné hodnoty, aniž by věděla, jaké finanční prostředky má na celé období k dispozici. V roce v 2007 byl z neoficiálních zpráv proveden odhad, že celková alokace se bude pohybovat ve výši

---

⁷⁰ REGION HRANICKO, ref. 69.

80 mil. Kč, ale nakonec se jednalo o poloviční částku. Původní hodnoty, ke kterým se MAS zavázala, v roce 2008 se ukázaly tedy jako celkově nepoužitelné a SZIF umožnil při střednědobém hodnocení programu LEADER v roce 2011 sadu monitorovacích indikátorů upravit a doplnit jim reálné hodnoty. MAS si stanovila pro vlastní potřebu sadu monitorovacích indikátorů, ale pouze některé z nich uvedla do SPL jako závazné s koncovými hodnotami.

Výsledné hodnoty jednotlivých indikátorů jsou zobrazeny v následujících tabulkách (viz tabulka 4.1 až 4.8), kde jsou sečteny naplněné indikátory všech šesti výzev programu dohromady. K dnešnímu datu, ale nejsou v tabulce zobrazeny samozřejmě projekty, které doposud nebyly dokončeny.

Z tabulky jde vidět, že se MAS nepodařilo zcela naplnit předpokládaný indikátor pořízení nových technologií zemědělců, kde byla stanovena hodnota 10 a dosažený výsledek je pouze 7, přičemž všichni zemědělci své projekty dokončili. Je to způsobeno tím, že původně ve fichi 1 bylo možné realizovat pouze investiční záměry na poli nových technologií a rekonstrukce výstavby, tedy budov a ploch. Až ve druhé části programu byl umožněn nákup zemědělské techniky, kterou výrazně zemědělci preferovali. To se zobrazuje v indikátoru moderní zemědělská technika, kde je vidět, že byla dosažena hodnota 13 ks, ale tento indikátor není mezi těmi zavazujícími se vůči SZIF.

Tabulka č. 4.1: Monitoring - fiche 1

Fiche	F1					
Monitorovací indikátory	pořízení nových technologií	modernizované podniky	nová pracovní místa	udržená pracovní místa	mobilní zemědělská technika (ks)	akce rozvíjející produkci a využití OZE
Celkem za výzvy 2008 – 2013	7	6	2	1	13	1
Plnění v %	70%					
Výsledná hodnota po ukončení realizace programu dle SPL 2015	10					

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

Úspěchů bylo dosaženo na poli indikátoru podpořené místní produkty, kdy MAS závazek 4 místních produktů ještě o 1 produkt překonali, takže došlo k naplnění na 125 %. Tyto projekty jsou obecně považovány za jedny z nejpřínosnějších v Programu LEADER.

Tabulka č. 4.2: Monitoring - fiche 2

Fiche	F2				
Monitorovací indikátory	podpořené místní produkty	pořízené technologie	rekontru- ované projekty	udržená pracovní místa	nová pracovní místa
Celkem za výzvy 2008 – 2013	5	2	1	0	2
Plnění v %	125%				
Výsledná hodnota po ukončení realizace programu dle SPL 2015	4				

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

Indikátor obnovené lesní cesty byl aktualizován v době, kdy už se neuvažovalo o dalším vyhlásování fiche 3, proto bylo lehce splněno 100 %. MAS se nepodaří dosáhnout naplnění indikátoru pořízená lesnická technika, kdy závazek byl 16 ks a bylo pořízeno pouze 12 ks, což bylo způsobeno hlavně tím, že odstoupil jeden žadatel.

Tabulka č. 4.3: Monitoring - fiche 3, fiche 4

Fiche	F3	F4			
Monitorovací indikátory	obnovené lesní cesty (m)	pořízená technika (ks)	pořízení technika primárně na OZE ⁷¹ (ks)	plocha obhospo- dařovaných lesů (ha)	nová pracovní místa
Celkem za výzvy 2008 – 2013	1015	12	3	159,72	1
Plnění v %	100%	75%			
Výsledná hodnota po ukončení realizace programu dle SPL 2015	1015	16			

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

⁷¹ Obnovitelné zdroje energie.

Dalším 100 % naplněným indikátorem byl indikátor Veřejná prostranství, kdy bylo obnoveno celkem 15 lokalit po celém Hranicku.

Tabulka č. 4.4: Monitoring - fiche 5

Fiche	F5		
Monitorovací indikátory	obnovená veřejná prostranství	zapojení místních obyv. do přípravy	mobiliáře a prvky zvyčující atraktivitu (ks)
Celkem za výzvy 2008 – 2013	15	1802	134
Plnění v %	100%		
Výsledná hodnota po ukončení realizace programu dle SPL 2015	15		

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

MAS očekává také naplnění indikátoru Prostor pro rozvoj společenských aktivit. Dva indikátory ve fichi číslo 6 spolu úzce souvisí, a to Počet prostor pro rozvoj společenských aktivit a Počet nových sportovních ploch. Preference žadatelů ve výzvě 2013 byla více u sportovních hřišť, než prostor pro spolkové aktivity. Ve výsledku nebude dosaženo 100 % hodnoty v indikátoru Počet prostor pro rozvoj společenských aktivit, ale naopak bude překonán indikátor Počet nových sportovních ploch. V globále očekávané cíle v této fichi byly naplněny.

Tabulka č. 4.5: Monitoring - fiche 6

Fiche	F6						
Monitorovací indikátory	počet zapojených místních obyvatel do přípravy a real. proj.	počet nových prostor pro rozvoj spol. aktivit	počet obnovených prostor pro rozvoj společ. aktivit	počet nových sportovních ploch	počet obnovených sportovních ploch	počet nového zázemí pro sportovní plochy	počet obnoveného zázemí pro sportovní plochy
Celkem za výzvy 2008 – 2013	1673	1	11	4	0	1	2
Plnění v %			69%	67%			
Výsledná hodnota po ukončení realizace programu dle SPL 2015			16	6			

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

Počet nových ubytovacích kapacit se navýšil za dob realizace o 22 a indikátor doprovodné volnočasové infrastruktury byl navýšen o 7.

Tabulka č. 4.6: Monitoring - fiche 7

Fiche	F7						
Monitorovací indikátory	nová pracovní místa	nové ubytovací kapacity	podpora stávajících stravovacích kapacit	zvýšení standardu stávajících ubytovacích kapacit	projekty zaměřené na doprovodnou volnočasovou infrastrukturu	nové stravovací kapacity	nové turistické trasy (km)
Celkem za výzvy 2008 – 2013	6	22	0	2	7	0	0

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

Za dobu realizace vzniklo 19 mobiliářů na turistických trasách a 33,7 km nových turistických tras.

Tabulka č. 4.7: Monitoring - fiche 8

Fiche	F8	
Monitorovací indikátory	mobiliář na turistických trasách	nové turistické trasy (km)
Celkem za výzvy 2008 – 2013	19	33,7

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

Nebude naplněn indikátor počet nových zařízení pro rozvoj nových mikropodniků. MAS očekává, že ze strany SZIFu bude respektováno, že sice nedošlo k počtu naplnění indikátoru, ale počet projektů byl splněn.

Tabulka č. 4.8: Monitoring - fiche 9

Fiche	F9						
Monitorovací indikátory	počet rekonstruovaných objektů	počet nových objektů	počet pořízených technologií	nová pracovní místa	udržená pracovní místa	počet podpořených služeb	počet nových zařízení pro rozvoj mikropodniků
Celkem za výzvy 2008 – 2013	2	0	4	4	2	3	3
Plnění v %							60%
Výsledná hodnota po ukončení realizace programu dle SPL 2015							5

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

Dalším významným indikátorem je počet nových pracovních míst, který MAS stanovila za celou dobu realizace programu na 19. Počet nových pracovních míst je asi největším závazkem pro žadatele, jelikož se musí žadatel zavázat, že vzniklé pracovní místo bude fungovat po celou dobu projektu, proto žadatelé velmi zvažovali, zda tento závazek. Díky Programu LEADER vzniklo v regionu Hranicko 17 pracovních míst z původně plánovaných 19, což MAS považuje za velký úspěch, protože odhad se dělal dlouho dopředu. Z tohoto vyplývá, že se podařilo plánované hodnoty naplnit a celá realizace Programu se může považovat za úspěšnou.

Obrázek č. 4.9: Nová pracovní místa za období 2008-2013

Nová pracovní místa	
Celkem za SPL	14
Plnění v %	74%
Výsledná hodnota po ukončení realizace programu dle SPL 2015	19

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko 2014; vlastní zpracování

4.1.2 Preferenční kritéria

Preferenční kritéria jsou **hodnotícím nástrojem**, kterým výběrová komise posoudí žadatelovu žádost. Navazují na monitorovací indikátory tak, aby MAS motivovala žadatele k jejich naplňování. MAS tedy preferuje takové projekty, které jí nejvíce pomohou s naplňováním indikátorů, díky preferenčním kritériím seřadí podané žádosti dle toho, jak která žádost naplňuje cíle dané fiche, SPL „Měníme Hranicko“ i PRV ČR. Míra naplnění preferenčních kritérií ve spojitosti s obsahem a zaměřením žadatelova projektu tak formuje žádané výstupy za celý dotační program.

Existují dva druhy **preferenčních kritérií**:

- **Povinná preferenční kritéria**

Jsou stanovena MZe a dána pravidly PRV ČR, jsou tak stejná nejen pro všechny fiche Programu LEADER „Měníme Hranicko“, ale i pro všechny fiche všech ostatních MAS v ČR účastnících se Programu LEADER 2007-2013. MAS však má volnost v tom, že při tvorbě fichí každému povinnému preferenčnímu kritériu stanovuje

rozdílné maximální bodové hodnoty, a to pro každou fichi zvlášť, tj. u každé fiche je dle jejího zaměření dané kritérium méně či více rozhodující.

- **Preferenční kritéria stanovená MAS**

Pravila PRV ČR dále umožňují místním akčním skupinám při přípravě fichí zařadit také vlastní preferenční kritéria, které zohledňují cíle a zaměření fichí a SPL. Každá fiche v Programu LEADER „Měníme Hranicko“ tak má vlastní sadu těchto preferenčních kritérií.

Žadatel se k naplnění kritérií zavazuje předem a dle pravidel musí být schopen prokázat tyto skutečnosti kdykoliv na vyžádání, při kontrolách během realizace i v období vázanosti projektu na účel.

Pro názornou ukázkou fungování preferenčních kritérií v praxi byla vybrána fiche 7 – Podnikání v cestovním ruchu.

Kritérium 1: Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa (20 bodů)

- uděluje se pouze 0, 10 nebo 20 bodů
- projekt získá 10 nebo 20 bodů za závazek vytvoření 1 pracovního místa dle pravidel PRV ČR

Kritérium 2: Uplatňování inovačních přístupů (5 bodů)

MAS preferuje uplatňování inovačních přístupů v podpořených projektech, tak jak je uvedla ve SPL „Měníme Hranicko“. Podporu inovačních přístupů vztahujících se bezprostředně k cílům a charakteru této Fiche zajišťuje MAS preferencí projektů na základě preferenčních kritérií stanovených MAS. Předmětem hodnocení tak jsou v tomto kritériu pouze vlastní inovace žadatele, které mohou být technické, organizační, produktové či marketingové.

- uděluje se 0 až 5 bodů
- 0 až 5 bodů získá projekt dle toho, jaké vlastní inovační přístupy žadatel v projektu uplatní

Kritérium 3: Víceodvětvové navrhování a provádění projektu založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství (5 bodů)

Toto kritérium je zaměřeno na preferenci projektů, které během realizace a provozu využívají spolupráce a partnerství a to především z různých sektorů. V této fichi se jedná

např. o vzájemnou spolupráci poskytovatelů služeb v cestovním ruchu, např. propagace, vytváření společných turistických balíčků apod. Může se ale jednat i o spolupráci podnikatele s obcí nebo třeba zemědělce. Žadatel toto partnerství dokládá uzavřením partnerských smluv.

- projekt může získat 0 nebo 5 bodů
- 5 bodů uzavře projekt, který uzavře min. 2 partnerské smlouvy s jinými poskytovateli služeb v cestovním ruchu

Kritérium 4: Zaměření dopadů projektu na mladé lidi do 30 let (3 body)

Toto kritérium preferuje zapojení mládeže. Ve Ficích 5 a 6, které jsou zaměřeny na revitalizaci obcí se jedná o důležité kritérium, zde v případě podnikatelských projektů není až tak zásadní. Jelikož je ale povinné, MAS rozlišuje naplnění kritéria podle typu žadatele:

a) Zemědělský podnikatel, nezemědělský podnikatelský subjekt – 3 body získá projekt, pokud je žadatelem nebo spolumajitelem podniku žadatele osoba mladší 30 let.

b) Obce, příspěvkové organizace, svazky obcí – 3 body získá projekt dle posouzení hodnotitele v případě, kdy je předmět projektu výrazně zaměřen na mladé lidi do 30 let nebo se jedná o významnou cílovou skupinu projektu.

c) Nestátní nezisková organizace (NNO) - 3 body získá žadatel dle posouzení hodnotitele v případě, že mladí lidé do 30 let tvoří nezanedbatelnou část členské základny organizace a organizace se ve své činnosti cíleně mladým lidem do 30 let věnuje.

- uděluje se pouze 0 nebo 3 body

Kritérium 5: Zaměření dopadů projektu na ženy (3 body)

Postupuje se zcela obdobně jako u kritéria 4.

Kritérium 6: Spolupráce s destinačním managementem (10 bodů)

Destinační management turistické lokality je moderním a efektivním způsobem rozvoje cestovního ruchu regionu. Na Hranicku tuto činnost zajišťuje Hranická rozvojová agentura, z.s., která je dceřinou organizací spoluzaloženou Mikroregionem Hranicko a MAS Hranicko. Toto kritérium tak preferuje žadatele, kteří s destinačním managementem aktivně spolupracují.

- Uděluje se pouze 0 nebo 10 bodů

- 10 bodů získá projekt, kde se žadatel zaváže k uzavření nebo má již uzavřenou dohodu o spolupráci s destinačním managementem turistické lokality Hranicko

Kritérium 7: Certifikovaná garance úrovně služby (10 bodů)

Základem rozvoje cestovního ruchu je kvalita poskytovaných služeb. MAS se při tvorbě fichí v roce 2007 shodla na tom, že podporuje zavádění jednotných certifikačních systémů, např. oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení ČR. Snaží se tak bojovat s nešvarem, kdy např. penziony si přidělují počet hvězdiček samy pouze na základě vlastního uvážení.

- Projekt získá pouze 0 nebo 10 bodů

Kritérium 8: Geografická vzdálenost předmětu projektu od turistických atraktivit (5 bodů)

Jednou z cest k úspěšnému rozvoji cestovního ruchu je také koncentrace turistických atraktivit a doprovodných služeb v jednom místě. MAS tak preferuje projekty, které se realizují v maximální vzdálenosti 500 metrů od turistických atraktivit, které taxativně vyjmenovává v příručkách pro žadatele.

- Uděluje se pouze 0 nebo 5 bodů

Kritérium 9: Geografická vzdálenost předmětu projektu od jiných služeb cestovního ruchu (5 bodů)

Obdobně toto kritérium preferuje koncentraci samotných služeb. Projekt tak získá po jednom bodu dle toho, zda se nachází v blízkosti veřejných stravovacích služeb, ubytovacích služeb, turistických informačních center, sportovních areálů, wellness center nebo bazénů a koupališť. Projekt může získat 0 až 5 bodů

Kritérium 10: Výdaje projektu směřující k ochraně životního prostředí (4 body)

Doplňkovým kritériem je preference projektů šetrných k životnímu prostředí. Pokud tedy výdaje projektu zlepšují např. energetickou náročnost budov, mění technologii vytápění nebo jen umožní instalaci úspornějšího osvětlení, má žadatel šanci získat v tomto kritériu body.

- Projekt může získat pouze 0, 2 nebo 4 body

Kritérium 11: Podnikatelský plán (10 bodů)

MAS stanovila jako povinnost předložit podnikatelský plán dle závazného vzoru (viz Příloha č. 6) tak, aby mohla posoudit promyšlenost, reálnost a udržitelnost plánovaného projektu. Jelikož se jedná o poměrně subjektivní kritérium, kdy se v prvních letech hodnotitelé ve svém hodnocení poměrně rozcházel, stanovila MAS podrobnou bodovací tabulku (viz Příloha č. 7).

- Projekt může získat 0 až 10 bodů

Kritérium 12: Snížení míry dotace (10 bodů)

Předmětem tohoto kritéria je zvýhodnění projektů, které požadují nižší míru dotace, čímž umožňují programu podpořit větší počet projektů. Kritérium se nijak nevztahuje k celkovému rozpočtu projektu ani k absolutní výši požadované dotace, ale pouze k procentní míře dotace.

- Udělují se pouze body 0, 2, 4, 6, 8 nebo 10
- Žadatel získá 2 body za každé snížení míry dotace o 1 % nejvýše však 10 bodů za snížení o 5 %⁷²

4.2 Finanční plán

Finanční plán zohledňuje potřeby realizace projektů stejně jako možnosti absorpční kapacity v jednotlivých sektorech SPL odvozené z analýzy databáze projektových námětů. Finanční struktura SPL vychází ze zkušeností z realizace programu LEADER ČR 2006 a analýzy sektorů zpracované na základě dotazníkových šetření. Počítá s určitými přestávkami u některých fichí, aby byl dán prostor pro přípravu nových projektů. Jednotlivé procenta jako rozdělení mezi jednotlivé fiche byly dohodnuty na sériích veřejných setkání a jednání pracovních skupin v roce 2007. Těchto jednání se zúčastnily všechny sektory tedy zemědělci, zástupci lesnictví, obce, neziskové organizace⁷³.

4.2.1 Finanční plán SPL na programovací období 2007-2013

Z nabídky PRV ČR bylo vybráno sedm opatření a stanoveno sedm fichí. Rozdělení prostředků je vidět v tabulce 4.14. V kolonce plán SPL 2008. Největší důraz byl kladen na sektor revitalizace obcí, tedy fiche číslo pět a šest, kde dle prvotního plánu mělo

---

⁷² REGION HRANICKO, ref. 69.

⁷³ REGION HRANICKO, ref. 52.

směřovat 45 % tedy téměř polovina všech prostředků. Sektor zemědělství jako druhý nejvýznamnější dle dohody obsahoval cca 25 %, 10 % šlo na lesnictví a 20 % na podnikání nebo na rozvoj cestovního ruchu. V prvních letech realizace SPL se ukázal nízký zájem o fichi číslo 1 Rozvoj zemědělských podniků jelikož v prvních letech bylo možno získat dotace pouze na technologie a investice do staveb. Tyto skutečnosti byly zohledněny při střednědobém hodnocení realizace SPL v roce 2011, kdy byl plán aktualizován, což dokládá tabulka č. 4.10. U rozvoje zemědělských podniků, ale v té době pravidla umožnily nově nákup mobilních strojů. Tato možnost byla velmi kvitována z pohledu potenciálních žadatelů a byl také předpoklad, který se naplnil, že o tuto fichi bude zájem, proto došlo pouze k mírné úpravě snížení na 16 % plánované alokace. Naopak se jako nepříteliš perspektivní ukázala fiche číslo 3 Lesnická infrastruktura, kdy dva předložené projekty nesplnily původní záměr očekávání ze strany MAS, proto byly procenta poníženy a bylo rozhodnuto, že fiche už znova vyhlášena nebude. Dalším významným momentem pak bylo vytvoření dvou nových fichí a to fiche číslo osm Pěší trasy a hipostezky, která nebyla úplnou novinkou, ale vznikla rozdělením původní fiche číslo sedm Rozvoj cestovního ruchu na dvě fiche. A to na novou fichi číslo sedm Podnikání v cestovním ruchu, která se omezila pouze na podnikatelské projekty, na budování sportovišť, penzionů a ubytování a fichi číslo osm Pěší trasy a hipostezky, která samostatně a tedy i s jinými procenty dotace jako neziskové projekty mohla zajistit tvorbu pěších tras a hipostezek. Dále bylo rozhodnuto o vzniku nové fiche číslo devět Zakládání a rozvoj mikropodniků, kdy se ukázala potřeba podpořit také malé podnikatele, tzv. mikropodniky do deseti zaměstnanců a obratu dvou milionů euro za rok. Programový výbor rozhodl, že každý sektor si ubere procenta tak, aby do fiche Zakládání a rozvoj mikropodniků mohlo směřovat celkem 5,4 %. Tento aktualizovaný plán vznikl v roce 2011 a MAS se ho snažila v posledních letech beze zbytku naplnit. Realita se nakonec trochu liší od původního plánu, ale jde o odlišnosti pouze v řádech jednotek procent, i když podle SZIFu mohou být odchylky až 20 %. Dalším problémem se jevilo odstupování žadatelů, což se stalo ve čtyřech případech, např. odstoupil žadatel ve fichi číslo osm, proto tam nakonec ve skutečnosti směřovalo jen 1,3 % oproti 2,2 %. To samé postihlo lesnickou techniku, kdy žadatel od projektu odstoupil a zůstalo tam pouze 4,2 % místo 6,1 %. Ty uvolněné prostředky směřovaly převážně do fiche číslo 6 Spolkový život a sport, kde byl největší převis zájmu nad poptávkou ve všech letech, ve kterých byla tato fiche vyhlášena. Naopak v roce 2012 byla naposled vyhlášena fiche číslo 5 Veřejné prostranství, kdy byl zájem překvapivě nízký, proto zde je vidět, že prostředky jsou nižší asi o 1,8 % oproti původnímu

plánu. Sektorově téměř podle výsledných procent vše sedí. Méně peněžních prostředků směřovalo do sektoru lesnictví a největší rozdíl je u sektoru revitalizace obcí. MAS Hranicko se povedlo mimořádně plán dodržet a nedošlo tak jako u jiných místních akčních skupin k výrazným rozdílům mezi plánem a skutečností.

Tabulka č.4.10: Finanční plán programovacího období 2007 - 2013

FICHE	Plán SPL 2008	Plán SPL aktualizace 2011	Skutečnost k 30.4.2014	Sektor	Sektory dle plánu SPL 2011	Sektory dle skutečnosti k 30.4.2014
Rozvoj zemědělských podniků	17,1 %	16,0 %	16,9 %	Zemědělství	23,80 %	24,60 %
Zemědělské a potravní Produkty	7,9 %	7,8 %	7,7 %			
Lesnická infrastruktura	5,5 %	3,1 %	2,8 %	Lesnictví	9,20 %	7 %
Lesnická technika	4,5 %	6,1 %	4,2 %			
Veřejná prostranství	15,0 %	13,9 %	12,1 %	revitalizace obcí	42,80 %	45,60 %
Spolkový život a sport	30,0 %	28,9 %	33,5 %			
Podnikání v cestovním ruchu	20,0 %	16,6 %	15,8 %	cestovní ruch	18,80 %	16,90 %
Pěší trasy a hipostezky		2,2 %	1,1 %			
Zakládání a rozvoj mikropodniků	-	5,4 %	5,9 %	Mikropodniky	5,40 %	5,90 %
CELKEM	100 %	100 %	100 %	100,0%	100 %	100 %

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

4.2.2 Zhodnocení celkové alokace za období 2007-2013

Tabulka 4.11 zahrnující celkové alokace SPL „Měníme Hranicko“ za období let 2007–2013 přináší přehled třech různých finančních toků za jednotlivé roky. Ve sloupci vlevo – **Přidělená dotace dle dohody** – je vidět součet všech přidělených dotací za všechny projekty v daných výzvách. Celková částka tvoří více než 46 mil. Kč. Realita byla ale již odlišná, protože přidělená částka ještě neznamena, že dotaci žadatel beze zbytku vyčerpá. V některých projektech se podařilo ušetřit finanční prostředky, např. na základě zadávacího řízení nebo změny aktivit a dotace se pak proplácela podle skutečně vynaložených způsobilých výdajů a ne podle toho, jaký objem byl v původním rozpočtu dotaci přidělen. **Požadované dotace dle skutečnosti** jsou odvozovány pouze podle toho, zda žadatelé při realizaci projektu ušetřili anebo také kdy žadatelé od realizace projektu odstoupili. Naštěstí takto ušetřené prostředky bylo možné zase realokovat do následujících výzev, takže MAS Hranicko o tyto prostředky nepřišla, ale byly rozděleny v následujících letech. Tabulka 4.11 není úplná, protože za rok 2013 nebyly, v době zpracování bakalářské práce, některé projekty dokončeny a profinancovány. Ve sloupci napravo jsou

zobrazeny údaje, které ukazují, kolik bylo **skutečně proplaceno ze SZIFu**. Projevují se zde rozdíly, právě v tom, kde byly uděleny nějaké korekce nebo sankce ze strany SZIFu, nějaké chyby při vykazování výdajů nebo při jejich realizaci, přičemž se jedná o velmi drobné odchylky. Oproti předchozím létům (2008-2010) jsou v letech 2011-2013 částky velice rozdílné a to z toho důvodu, že žadatelům nebyly vynaložené způsobilé výdaje zpětně proplaceny v plné výši nebo projekty ještě nebyly dokončeny. Standardní doba mezi tím, kdy je podána Žádost o platbu a mezi tím, kdy je Žádost skutečně proplacena bývá v praxi 4 až 6 měsíců.

Tabulka č.: 4.11 Celková finanční alokace SPL „Měníme Hranicko“

CELKOVÁ ALOKACE ZA PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007-2013				
	Přidělená dotace dle dohody	Požadovaná dotace dle skutečnosti (ŽOP)	Skutečně proplaceno ze SZIFu	Skutečně proplaceno (%)
2008	6.939.100,-	6.861.237,-	6.848.385,-	99,8 %
2009	9.091.634,-	8.960.590,-	8.910.410,-	99,4 %
2010	9.738.146,-	8.166.555,-	8.165.395,-	99,9 %
2011	6.130.399,-	6.093.523,-	5.323.154,-	87,4 %
2012	6.753.745,-	6.115.459,-	5.462.959,-	89,3 %
2013	7.810.382,-	1.841.527,-	1.130.677,-	61,4 %
CELKEM	46.463.406,-	38.038.891,-	35.840.980,-	89,53 %

Zdroj: Interní zdroj MAS Hranicko, 2014; vlastní zpracování

Poslední sloupec tabulky 4.11 zahrnuje objem finančních prostředků skutečně proplacených v relativním vyjádření v procentech za jednotlivé roky a také celkovou průměrnou hodnotu za léta 2008-2013 (89,53 %). Celková průměrná výše proplacených skutečně vynaložených způsobilých výdajů je relativně vysoká a to i ve srovnání s objemem proplacených prostředků příjemcům v rámci operačních programů ČR spadajících do politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, kde činil objem proplacených prostředků příjemcům k 3. 4. 2014 celkem 57,1 %, což absolutně představuje 398,1 mld. Kč. Dosažení této příznivé hodnoty objemu skutečně proplacených prostředků, v SPL „Měníme Hranicko“, která stále narůstá, je způsobeno jednak relativně jednodušší přípravou a realizací projektových záměrů v rámci PRV ČR (ve srovnání s projekty spolufinancovanými z ERDF a ESF) a také relativně malými objemy finančních prostředků v rámci rozpočtu projektů spolufinancovaných z EAFRD.

4.3 Charakteristika vybraných projektů

Pro názornou ukázkou jsem si vybrala 5 podpořených projektů z Programu LEADER, které byly zrealizovány v programovacím období 2008–2013. Každý projekt je z jiné fiche tak aby byla vidět pestrost projektu, které program podporoval.

4.3.1 Zelené Všechnovice

Cíl a stručný popis projektu - předmětem projektu byla obnova veřejných prostranství v centru obce Všechnovice, která přispěla k revitalizaci a atraktivitě obce. Jednalo se o výsadbu stromů, zeleně a pořízení mobiliáře, projekt navázal na vybudování objezdu v centru obce. Projekt spadl pod fichi 5 – Veřejné prostranství, byl úspěšně dokončen a podle monitorovacích indikátorů splnil očekávání.

Místo realizace projektu: Všechnovice

Příjemce dotace: Obec Všechnovice

Zahájení realizace projektu: leden 2010

Ukončení realizace projektu: červen 2011

Rozpočet: 778.412 Kč

Dotace: 524.125 Kč

Přehled monitorovacích indikátorů:

- Počet obnovených veřejných prostranství - 1
- Počet zapojených místních obyvatel do plánování obnovy veřejného prostranství - 241
- Počet kusů mobiliářů a prvků zvyšující atraktivitu veřejných prostranství – 21⁷⁴

---

⁷⁴REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2010 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/41>.

Obrázek č. 4.1: Zelené Všechnovice

Zdroj: ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO [online], 2013; vlastní zpracování

4.3.2 Rekonstrukce sportovního areálu v Teplicích nad Bečvou

Cíl a stručný popis projektu - tento projekt se zabýval rekonstrukcí sportovního areálu v Teplicích nad Bečvou a týkal se těchto aktivit: rekonstrukce sociálního zázemí (WC, WC pro tělesně postižené, šatny, sprchy), sklad sportovních potřeb, rekonstrukce zídek kolem tenisových kurtů, rekonstrukce zpevněných ploch v areálu. Spadal pod Fichi 7 Podnikání v cestovním ruchu.

Místo realizace projektu: Hranice

Příjemce dotace: Sportovní klub Hranice, s.r.o.

Zahájení realizace projektu: březen 2011

Ukončení realizace projektu: srpen 2011

Rozpočet: 2.649.116 Kč

Dotace: 1.200.000 Kč

Přehled monitorovacích indikátorů:

- Nová pracovní místa: 1⁷⁵

---

⁷⁵REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/44>.

Obrázek č. 4.2: Sportovní areál v Teplicích nad Bečvou

Zdroj: ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO [online], 2013; vlastní zpracování

4.3.3 Zdraví, sílu najdeš v sýru

Cíl a stručný popis projektu

Projekt obnášel pořízení technologií a strojů na zpracování mléka a přispěl k dalšímu rozvoji rodinné farmy, posílení a rozšíření podnikatelských aktivit. Vlastní mléko nově zpracovávají na tvaroh a sýry čímž bylo dosaženo vyšší přidané hodnoty do vstupní suroviny. Díky pořízení nových technologií a rozšíření produkce došlo také k zefektivnění živočišné prvovýroby. Na trhu tak přibyla řada nových místních produktů vyráběných přímo v regionu. Projekt spadá pod Fichi 2 Zemědělské a potravinářské produkty.

Místo realizace projektu: Hustopeče nad Bečvou

Příjemce dotace: Zdeňka Horníková

Zahájení realizace projektu: červen 2010

Ukončení realizace projektu: prosinec 2010

Rozpočet: 2.470.305 Kč

Dotace: 1.000.000 Kč

Přehled monitorovacích indikátorů:

- Počet podpořených místních produktů – 2
- Nová pracovní místa - 1⁷⁶

---

⁷⁶REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2010 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/28>.

Obrázek č. 4.3: Zdraví, sílu najdeš v sýru

Zdroj: ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO [online], 2013; vlastní zpracování

4.3.4 Pořízení nového lisu

Cíl a stručný popis projektu

Projekt byl zaměřen na pořízení nového lisu na kulaté balíky s vario komorou od velikosti balíků 0,9 m - 1,55 m. Žadatel využije nový lis k lisování sena, slámy a příležitostně i senáže. Tento stroj ušetří především spoustu času a usnadní práci. Projekt spadá pod fichi 1 – Rozvoj zemědělských podniků.

Místo realizace projektu: Hustopeče nad Bečvou

Příjemce dotace: Ing. Lucie Andrášková

Zahájení realizace projektu: září 2012

Ukončení realizace projektu: únor

Rozpočet: 775.000 Kč

Dotace: 310.000 Kč

Přehled monitorovacích indikátorů:

- Počet pořízených nových technologií – 1⁷⁷

---

⁷⁷REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2012 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/66>.

Obrázek č. 4.4: Zemědělský lis

Zdroj: ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO [online], 2013; vlastní zpracování

4.3.5 Zázemí firmy Orság stavby, s.r.o.

Cíl a stručný popis projektu

Projekt řeší rozvoj stavební společnosti rozšířením portfolia nabízených služeb o prodej kameniva a stavebnin. V rámci projektu byla vybudována buňka pro kancelář a upraveny povrchy v provozovně.

Místo realizace projektu: Horní Újezd

Příjemce dotace: Orság stavby s.r.o.

Zahájení realizace projektu: červenec 2011

Ukončení realizace projektu: květen 2012

Rozpočet: 1.588.400 Kč

Dotace: 729.850 Kč

Přehled monitorovacích indikátorů:

- Počet podpořených služeb - 1⁷⁸

---

⁷⁸REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko [online]. 2011 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/50>.

Obrázek č. 4.5: Firma Orság s.r.o.

Zdroj: ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO [online], 2013; vlastní zpracování

Závěr

Bakalářská práce byla věnována Místní akční skupině Rozvojové partnerství Regionu Hranicko a Strategickému plánu LEADER „Měníme Hranicko“, což je dotační program pro rozvoj Hranicka, spadající do oblasti politiky rozvoje venkova, který uskutečňuje MAS Rozvojové partnerství regionu Hranicko v letech 2008-2013. Členská země EU může využívat zdroje evropských fondů pouze na základě zpracovaných a schválených programových dokumentů, jež se vždy nově připravují pro každé programovací období. Program LEADER je v České republice součástí Programu rozvoje venkova České republiky spravovaného Ministerstvem zemědělství, konkrétně je Osy IV. Tento program je financován prostřednictvím Evropského fondu pro rozvoj venkova, z něhož peněžní prostředky slouží k podpoře zvýšení konkurenceschopnosti v odvětvích potravinářství, zemědělství, lesnictví a k regionálnímu rozvoji venkovských oblastí.

Situační analýza Regionu Hranicko, provedená v bakalářské práci, naznačuje, že tento region je ideální oblastí pro čerpání prostředků z Evropské unie. Region je vyhledávanou turistickou oblastí. Realizace projektů prostřednictvím Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“ přispívá ke zvelebování turistického prostředí a celkovému zvyšování úrovně regionu Hranicko z hlediska infrastruktury a životního prostředí. V letech 2008-2013 byla v každém roce vyhlášena jedna výzva, celkem bylo tedy v rámci programovacího období vyhlášeno šest výzev. Žádosti o dotaci za toto období bylo podáno zhruba 260, ale pouze 85 (1/3) projektů bylo schválených k realizaci, z čehož 4 žadatelé odstoupili, takže žádost o proplacení dotace využilo 81 žadatelů.

Cílem bakalářské práce bylo seznámení s problematikou programování rozvoje venkova a implementací politiky rozvoje venkova EU prostřednictvím Programu rozvoje venkova České republiky v programovacím období 2007-2013. Z hlediska obsahu a zaměření práce byl tento cíl naplněn. Dalším cílem bylo představení regionu Hranicko, Místní akční skupiny Rozvojové partnerství regionu Hranicko a Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“. Podstatou práce byla názorná ukázka toho, jak funguje SPL LEADER „Měníme Hranicko“ v praxi a jak se daří MAS Hranicko čerpat finanční prostředky z dotačního programu LEADER.

Způsob tohoto financování je v České republice čím dál více oblíbenější a region Hranicko je toho zdárným důkazem. MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko bylo

vyhodnoceno Ministerstvem zemědělství jako jedna z nejlépe fungujících MAS v České republice.

Seznam použité literatury

Knihy:

1. MAJEROVÁ, Věra. *Český venkov 2005 - Rozvoj venkovské společnosti* Praha: Praha, 2005. 165 s. ISBN 80-213-1274-2.
2. PĚLUCHA, Martin a kol. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU*. Praha: IREAS, 2006. ISBN 80-86684-42-3.
3. PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst a regionů teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
4. TOMŠÍK, Karel. *Vývoj a perspektivy evropského venkova*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 208 s. ISBN 978-80-7357-495-6.

Elektronické publikace:

5. BEDNAŘÍKOVÁ, Zuzana. *Vývoj a nástroje politiky rozvoje venkova v České republice* [online]. 2009 [3. 1. 2014]. Dostupné z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=rst&pdf=17.pdf.
6. DIVIŠ, Ivan. Stavby ve venkovském prostoru. In ŠTENCLOVÁ, Šárka., et. al. *Obnova venkovského prostoru* [online]. 2012 [23. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.ruraldevelopment.cz/data/theses/miloslava_naplavova.pdf.
7. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013* [online]. 2006 [28. 12. 2013]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/26839/Narodni_strategicky_plan_rozvoje_venkova.pdf.
8. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013* [online]. 2012 [28. 12. 2013]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/193481/PRV_aktualni_schvalene_zneni.pdf.
9. REGION HRANICKO. *Rozvojové partnerství regionu Hranicko* [online]. 2013 [14. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/leader/dokumenty/Strategicky_plan_LEADER-Menime_Hranicko-aktualizace_01-2013.pdf.

10. REGION HRANICKO. *Rozvojové partnerství*. [online]. 2011 [15. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/ropa/Vyrocní_zpráva_RoPa_2011.pdf.
11. REGION HRANICKO. *Rozvojové partnerství regionu Hranicko*. [online]. 2008 [22. 3. 2014]. Dostupné z: [http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Fiche1-4-5-6_Prirucka_pro_zadatele_pro_vyzvu_c1-2008\(240\).pdf](http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Fiche1-4-5-6_Prirucka_pro_zadatele_pro_vyzvu_c1-2008(240).pdf).
12. REGION HRANICKO. *Rozvojové partnerství region Hranicko* [online]. 2009 [25. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/ropa/Stanovy-Rozvojove-partnerstvi-aktualizace_2010.pdf.
13. Společné pokyny Evropské komise. *DG AGRI, EMPL, MARE A REGIO pro komunitně vedený místní rozvoj v evropských strukturálních a investičních fondech* [online]. 2013 [5. 1. 2014]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/content/uploads/2013/06/Evrospk%C3%A1-kucha%C5%99ka-CLLD-guidance-29-4-13-final.pdf>.
14. SUBURBANIZACE. Venkov-jeho proměny a územní plánování [online]. 2005 [23. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2009/2009-04/30_Suburbanizace.pdf.
15. URBANISMUS A ÚZEMNÍ ROZVOJ. *Rejstřík* [online]. 2013 [23. 11. 2013]. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2013/2013-06/40_rejstrik.pdf.

Internetové stránky:

16. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Statistiky. *Czso.cz* [online]. 2012 [14. 3. 2014] Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statistiky>.
17. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Udržitelný rozvoj v krajích ČR. *Czso.cz* [online]. 2012 [10. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/udrzitelny_rozvoj_v_krajich_cr20100330.
18. DOTACE. Základní informace o programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 *Eagri.cz* [online]. 2009-2013 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>.

19. DENÍK VEŘEJNÉ ZPRÁVY. Podpora rozvoje venkova. *Denik.obce.cz* [online]. 2014 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6179612>.
20. EAGRI. Venkov. *Eagri.cz* [online]. 2012 [28. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/program-rozvoje-venkova/opatreni-osy-ii/>.
21. EAGRI. Venkov. *Eagri.cz* [online]. 2012 [30. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/program-rozvoje-venkova/opatreni-osy-iv/>.
22. EVROPSKÁ KOMISE. *Politika rozvoje venkova v období 2007-201*. *Ec.europa.eu* [online]. 2008 [23. 12. 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_cs.htm.
23. EVROPSKÁ KOMISE. EVROPA 2020. *Ec.europa.eu* [online]. 2014 [1. 3. 2014]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/index_cs.htm.
24. EVROPSKÁ KOMISE. Evropská síť rozvoje venkova. *Enrd.ec.europa.eu* [online]. 2014 [5. 1. 2014]. Dostupné z: http://enrd.ec.europa.eu/themes/clld/cz/clld_cz.cfm.
25. FINANČNÍ NÁSTROJE PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU. Program rozvoje venkova. *Dotace.nature.cz* [online]. 2014 [3. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.dotace.nature.cz/prv-programy.html>.
26. FINANČNÍ NÁSTROJE PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU. Program rozvoje venkova. *Dotace.nature.cz* [online]. 2014 [28. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.dotace.nature.cz/prv-programy.html>.
27. OFICIÁLNÍ PORTÁL PRO PODNIKÁNÍ A EXPORT. Národní strategický plán rozvoje venkova ČR. *Businessinfo.cz* [online]. 2006 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/narodni-strategicky-plan-rozvoje-venkova-3609.html>.
28. METODICKÁ PODPORA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE. Přístupy k vymezení venkova. *Regionalnirozvoj.cz* [online]. 2013 [23. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/vymezeni.html>.
29. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Program rozvoje venkova ČR na období 2014-2020. *Eagri.cz* [online]. 2009-2013 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/>.

30. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Strukturální fondy. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2013 [cit. 3. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>.
31. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Manuál tvorby komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014-2020. *Mmr.cz* [online]. 2013 [5. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Uvodni-strana>.
32. REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2007 [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/co-je-leader>.
33. REGION HRANICKO. Informace o regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2007 [12. 3. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/informace-o-regionu-hranicko>.
34. REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2010 [21. 3. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>.
35. REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2010 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/41>.
36. REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2011 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/44>.
37. REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2010 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/28>.
38. REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2012 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/66>.
39. REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz* [online]. 2011 [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/podporene-projekty/50>.

40. STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Osa IV. LEADER. *Szif.cz*
[online]. 2008 [30. 12. 2013]. Dostupné z:
<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>.

Seznam zkratek

CLLD	Community-led local development Komunitně vedený místní rozvoj
CAP	Common Agricultural Policy Společná zemědělská politika
CSF	Common Strategic Framework Společný strategický rámec
ČR	Česká republika
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EARDF	European Agricultural Fund for Rural development Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
HSS	Politika hospodářské a sociální soudržnosti
ISÚ	Integrovaná strategie území
LFA	Projekt realizovaný v zemědělsky znevýhodněné oblasti
MAS	Místní akční skupina
MH	Mikroregion Hranicko
MZ	Mikroregion Záhoran
MZe	Ministerstvo zemědělství
NNO	Nestátní nezisková organizace
NSPRV ČR	Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OK	Olomoucký kraj
PRV ČR	Program rozvoje venkova České republiky

SPL	Strategický plán LEADER
SF	Strukturální fond
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ZK	Zlínský kraj

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářské práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 8. května 2014

Bára Dluhošová

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 2.1: Rovnováha SZP EU mezi pilíři

Obrázek 2.2: Schéma Strategie Evropa 2020

Obrázek 3.1: Obec Všechnovice

Obrázek 4.1: Zelené Všechnovice

Obrázek 4.2: Sportovní areál v Teplice nad Bečvou

Obrázek 4.3: Zdraví, sílu najdeš v síru

Obrázek 4.4: Zemědělský lis

Obrázek 4.5: Firma Orság, s.r.o.

Tabulka 2.1: Schématické znázornění principů CLLD

Tabulka 3.1: SWOT analýza – 1. část

Tabulka 3.1: SWOT analýza – 2. část

Tabulka 3.2: Vymezení priorit a cílů a jejich soulad s PRV ČR

Tabulka 4.1: Monitoring – fiche 1

Tabulka 4.2: Monitoring – fiche 2

Tabulka 4.3: Monitoring – fiche 3, fiche 4

Tabulka 4.4: Monitoring – fiche 5

Tabulka 4.5: Monitoring – fiche 6

Tabulka 4.6: Monitoring – fiche 7

Tabulka 4.7: Monitoring – fiche 8

Tabulka 4.8: Monitoring – fiche 9 Tabulka 4.9: Nová pracovní místa

Tabulka 4.10: Finanční plán programovacího období 2007-2013

Tabulka 4.11: Celková finanční alokace

Seznam příloh

Příloha č. 1: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD)

Příloha č. 2: Mapa regionu Hranicko

Příloha č. 3: Přehled fichí v Programu LEADER „Měníme Hranicko“

Příloha č. 4: Grafické znázornění organizační struktury MAS Hranicko

Příloha č. 5: Opatření fiche 7 – Podnikání v cestovním ruchu

Příloha č. 6: Vzor podnikatelského plánu

Příloha č. 7: Bodovací tabulka podnikatelského plánu

